БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 274 (16.357). | 25 ноябрь 1975 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин

ЎРТОҚ Л. И. БР... «ТИНЧЛИК ОЛТИН МЕДАЛ... БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ

Жаҳон тинчлик кенгаши президиуми Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневни тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг олий мукофоти Ф. Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» билан мукофотлаш ҳақида қарор қабул қилди. Бу тўғридаги қарорни Жаҳон тинчлик кенгашининг Бош секретари Р. Чандра тинчлик миллий ҳаракатлари вакилларининг жаҳон конференциясида эълон қилди.

Жаҳон тинчлик кенгаши президиуми ўртоқ Л. И. Брежневга олий мукофот берилиши муносабати билан қабул қилган қарорида айтиладики, тинчлик тарафдорлари ҳозирги замоннинг атоқли сиёсий арбоби Л. И. Брежневга чуқур ташаккур ҳислари билан тўлиб-тошмоқдалар, чунки у КПСС XXIV съездида қабул қилинган Тинчлик программасида қўйилган жуда катта вазифаларни амалга ошириш йўлида собитқадамлик билан ҳормай-толмай ишлаб келмоқда. Қарорда жаҳонда кескинликни юмшатиш учун, тинч-тотув яшаш принципларини қарор топдириш учун, халқаро хавфсизликни ҳамда давлатлар ва халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришни таъминлаш учун олиб борилаётган курашда Л. И. Брежнев ҳормай-толмай жуда катта ғайрат кўрсатганлиги уқтириб ўтилди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган тарихий кенгашнинг муваффақияти кўп жиҳатдан Л. И. Брежнев номи билан боғланган.

Л. И. Брежневга берилган мукофот, дейилади Жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг қарорида, тинчлик учун курашга Совет Иттифоқи томонидан қўшилган алоҳида ҳиссага халқларнинг юксак баҳо берганликларини ифодалайди. (ТАСС).

СИЁСИЙ БИЛИМЛАРНИ ЧУҚУР ЎРГАНАЙЛИК!

Улуғ Коммунистик партиямиз ва унинг ленинча Марказий Комитети социалистик ва коммунистик қурилишнинг ҳамма босқичларида кадрларни ғоявий-назарий жиҳатдан тарбиялашга, кенг меҳнаткашлар оммасида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. Марксизм-ленинизм — бизнинг йўлчи юлдузимиз бўлиб, коммунизм сари йўлимизни бамисоли компас каби кўрсатиб турибди. Бу илғор фанни эгаллаш, чинакам партиявий иш услубини қарор топтириш. амалий фаолиятнинг барча соҳаларига партиявий ёндашишга ёрдам беради, сиёсий, иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли бажаришнинг гарови бўлиб хизмат қилади.

Марксча-ленинча таълим системасидаги бу йилги ўқув партиямиз ва халқимиз ҳаётида муҳим воқеа — тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили ва умуман беш йиллик топшириқлари муваффақиятли якунланаётган ҳамда КПСС XXV съездига тайёргарлик даврига тўғри келди. Бу ҳол партиявий ва иқтисодий ўқишни ташкил этиш, унинг самарадорлигини ошириш, машғулотларнинг коммунистик қурилишнинг кундалик практикаси билан алоқасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият ва мазмун бағишлайди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек «Пировард натижада меҳнаткашларнинг айни ғоявий эътиқодини, сиёсий онглилигини ўстириш ҳамма соҳаларда олға томон қилаётган ҳаракатимизнинг ҳал қилувчи шартидир».

Партиямиз олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишларнинг таъсирчанлиги кўп жиҳатдан сиёсий таълимнинг мазмунига ва унинг қандай йўлга қўйилганига боғлиқдир. Партия ташкилотлари бу жиҳатларни назарда тутиб, ўтган ўқув йилида яхши натижаларга эришдилар. Ўтган йилда партия ўқуви системасидаги тингловчилар сони янада ошди. Коммунистлар ва партиясизлар марксизм-ленинизмни, партия тарихи ва сиёсатини партия XXIV съезди ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитети Пленумлари, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларида баён қилинган назарий хулоса ва қоидаларни зўр қизиқиш билан ўргандилар.

Республика партия ташкилотлари раҳбар кадрларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришга катта эътибор бермоқдалар. Бу борада КПСС Марказий Комитетининг Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида ҳамда Белоруссия партия ташкилотида идеологик кадрларини танлаш ва тарбиялаш тўғрисидаги қарорлари программ ҳужжат бўлиб хизмат қилмоқда.

Тошкент шаҳрида сўнгги уч йилнинг ўзида марксизм-ленинизм кечки университетини 2,5 мингдан кўп раҳбар ходим битириб чиқди. Шундай ходимлардан 5,3 мингдан зиёд киши Ўзбекистон КП Марказий Комитети Тошкент область, шаҳар ва районларнинг партия комитетлари ҳузуридаги партия активи мактабларида назарий семинарларда ўз ғоявий-назарий савияларини оширдилар.

Айни вақтда марксча-ленинча таълим системасида ўтган ўқув йилида баъзи камчиликлар ҳам юз берди. КПСС сиёсатининг илмий характерини, марксизм-ленинизмнинг жамият тараққиётига қудратли таъсирини чуқур очиб бериш, конкрет тарзда кўрсатиш ўрнига назарий қоидаларни мавҳум баён этиш ҳоллари содир бўлди. Иқтисодий ўқишда дунёқараш, методологик жиҳатлар баъзан эътибордан четда қолди. Ўтган ўқув йилида эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, тўпланган илғор тажрибани кенг ёйиш, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Марксча-ленинча таълим системасида бошланаётган бу ўқув йили мазмун ва йўналиш жиҳатидан ўзига хос томонларга эга. Бу, аввало, марксча-ленинча назарияни, партиямиз сиёсати ва амалий фаолиятини бир-бири билан органик боғланган ҳолда ўрганиш ва чуқур тушуниб етиш демакдир. Бу — партиямизнинг янги жамиятни барпо этишга, КПСС XXIV съездининг ички ва ташқи сиёсатини амалга оширишга раҳбарлик қилиш соҳасидаги бой ва улкан тажрибасини атрофлича таҳлил қилиш демакдир. Шунингдек, пропагандистлар, барча тингловчиларнинг асосий диққат-эътибори КПССнинг бўлажак XXV съезди материаллари ва қарорларини ўрганишга қаратилади.

Мазкур ўқув йили ўқув планлари ва программаларидаги ўзгаришлар, янги курслар ва фанлар ҳақида матбуотда хабар берилди. Партия маорифининг бошланғич ўрта, олий звеноси, иқтисодий таълим, комсомол сиёсий ўқув системасидаги машғулотларнинг мазмуни ва йўналиши, ўтган ўқув йилидан фарқи конкрет кўрсатиб берилди.

Янги ўқув йили арафасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети кадрларнинг сиёсий ва иқтисодий таълими тўғрисида қарор қабул қилди. Қарорда таъкидлаб ўтилганидек, сиёсий ва иқтисодий таълимга якунловчи йил ва умуман беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС XXV съездини ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездини муносиб кутиб олиш учун курашда кадрларнинг, барча меҳнаткашларнинг ғоявий эътиқоди ва сиёсий онглилигини ўстириш, ташаббуси ва активлигини оширишнинг энг муҳим воситаси деб қараш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети машғулотларнинг сиёсий йўналиши, ғоявий-назарий мазмуни ва таъсирчанлигига алоҳида эътибор бериш, ўқишни ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш соҳасидаги конкрет вазифалар билан маҳкам боғлаб олиб боришни таъминлаш зарур эканлигини кўрсатди. Бундан мақсад — сиёсий ва иқтисодий таълим кишиларнинг ижодий ташаббусини ривожлантирсин, меҳнат интизомини мустаҳкамласин, резервларни қидириб топиш ва улардан ишлаб чиқаришда фойдаланишга ёрдам берсин, меҳнат унумдорлигини доим ўстириб ,маҳсулот ва иш сифатини оширишга кўмаклашсин, меҳнаткашларни камчилик ва хўжасизликка қарши муросасизлик руҳида тарбияласин.

Машғулотларнинг савияси кўп жиҳатдан пропагандистларга, уларнинг маҳоратига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам янги ўқув йили олдидан бўлиб ўтган республика идеология активи йиғилиши, мажлислар ва семинарларда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Кадрларнинг сиёсий ва иқтисодий таълим тўғрисида»ги қарорида пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялаш, уларнинг самарали ишлаши учун зарур шарт-шароитлар яратиб бериш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Актив йиғилиши қарорларини, ўтган ўқув йили якунлари муҳокама қилинган мажлислар ва семинарларнинг тавсияларини ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мазкур қарорини мукаммал бажаришни таъминлаш область, район, шаҳар партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг биринчи даражали вазифасидир.

Сиёсий ва иқтисодий ўқишда кўп нарса тингловчиларнинг ўзларига ҳам боғлиқ. Улар марксизм-ленинизм классиклари асарларини, партиямиз ҳужжатларини мустақил равишда қунт билан ўрганишни амалий ишлар билан моҳирона уйғунлаштиришлари лозим.

Коммунистик қурилиш миқёслари тобора кенгаймоқда, тараққиётимиз манфаатлари янгидан-янги вазифалар қўймоқда. Бу ҳол кадрларнинг ўз назарий ва сиёсий билимларини муттасил ошириб боришларини талаб қилади.

Партия ўқуви — бу ҳар бир коммунистнинг Уставида кўрсатилган бурчи. Ўқишда астойдиллик ва собитқадамлик Маркс, Энгельс, Ленин асарларининг бутун моҳиятини, партиямиз олиб бораётган улкан яратувчилик ишларининг мазмунини чуқур очиб беради.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

* Бутун ҳосил Ватан хирмонига
* БЕШ ЙИЛЛИК МЕҲНАТ ВАХТАСИДА
* МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИНИНГ САФИ КЕНГАЙМОҚДА

ШЎР ЮВИЛМОҚДА

Хоразм область деҳқонлари даладаги барча ҳосилни тез кунларда тўла-тўкис йиғиб олиш учун курашни бўшаштирмай фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Область ҳозиргача эл хазинасига 410 минг тоннадан ортиқ пахта топширди. Яқин кунларда ялпи ҳосил 415 минг тоннага етказилиб социалистик мажбурият тўла бажарилади.

Область хўжаликларида келаси йил мўл ҳосили учун тайёргарлик тадбирларига алоҳида аҳамият бериш, ҳосили тўла йиғиб олинган далалар пешма-пеш ғўзапоядан тозаланиб, ерлар шўр ювиш учун тахт қилиняпти.

Ҳозир Амударёда сув сероб. Кузги, қишки шўр ювишга магистрал суғориш каналлари. Тошсоқа, Октябрь арна, Урганч арна каналларига сув қўйилди. Хонқа районидаги Охунбобоев номли, «Хоразм» колхозларида дастлабки юз гектарлаб даланинг шўри биринчи марта ювилди. Гурлан районидаги «Ленинград» колхозида шўр ювиш ишига катта эътибор берилмоқда. Колхознинг Маткарим Йўлдошев бошлиқ 6-бригадасида шўр ювиш агротехникаси бўйича илғор тажриба оммалаштирилди. Райондаги «Октябрь 50 йиллиги» сабзавотчилик ва полизчилик совхози шўр ювишда олдинда боряпти.

Шовот районидаги Чкалов номли колхозда эса ўзлаштирилган ерларнинг шўрини ювишга киришдилар. О. Худойберганов. Р. Раззоқов каби тажрибакор сувчилар мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Областнинг бошқа илғор хўжаликларида ҳам ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили мўл ҳосили тараддуди тобора қизғин авж олаётир.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

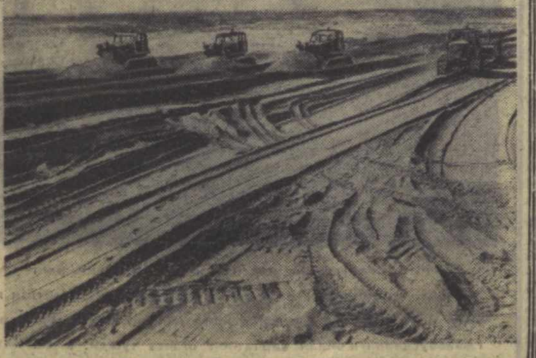

«Хорезмсовхозводстрой» тресты Шовот механизациялашган кўчма колоннасининг механизаторлари «Шовот» совхози учун янги ерлар тайёрлаб бермоқда. Айниқса Узункўл массивини ўзлаштириш юзасидан катта ишлар қилинмоқдаа. Суратларда: колоннанинг энг яхши гидромеханизаторларидан комсомол аъзолари Қутлибой Жабборов билан Абдулла Ҳасанов ва Узункўл массивини ўзлаштириш тасвирланган.

Қ. Отаев фотолари (ЎзТАГ).

ҲАМ ТЕРИМ, ҲАМ ШУДГОР

Ҳаво бирдан ўзгариб, дала ишлари қийинлашиб қолди. Катта-катта майдонларда пешона тери билан бунёд этилган ҳосил бизни ўзига чорлаб турибди. Табиат нотантилигини писанд қилмай пахта теримини қизғин давом эттиряпмиз.

Ҳа, қалб амри колхозимиз меҳнат аҳлини ҳосилнинг энг сўнгги граммигача териб олишга даъват этяпти. Аслида биз пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини аллақачон бажариб қўйганмиз. 1019 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан кўпроқ ҳосил йиғиб олганмиз. Бу белгиланганидан 3 центнер ортиқ, демакдир.

Сўнгги тонналар, сўнгги граммларга курашда колхозимизда ҳамма ўзини сафарбар деб билмоқда. Ҳозир хўжалигимиз пахтазорларида барча теримчилар, ўндан ортиқ кўрак узиш ва чувиш агрегатлари тўла қувват билан ишламоқда. Ҳосилнинг сўнгги граммигача териб олиш йўлида бир қатор ибратли тадбирлар изчиллик билан амалга оширияпти. жумладан ҳосил терими ва кузги-қишки дала ишлари конвейер усулда ташкил этилмоқда. Маълум бир пайкалдаги ҳосил териб олингач, шу ерда карчопка ўтказамиз, яъни ерлар шудгорланиб пол олинмоқда. Катта-катта майдонларда яхоб беришга ҳозирлик кўрилмоқда.

Баъзи бир майдонларимиз структурасига кўра барвақт шудгорлаш ва яхоб беришни талаб қилади. Жумладан, Қизилтепа массивида ўзлаштирилган майдонларимиз худди ана шундай ерлардан ҳисобланади. Чўлда ўзлаштирилган 350 гектар майдоннинг тупроғи ҳам ана шу тадбирни барвақт ўтказишни талаб қилади. Шунинг учун бу масалага жиддий эътибор берилмоқда. Шўр ювиш ва шудгорлаш ишларини вақтида ўтказишга алоҳида эътибор билан қараяпмиз.

Юсуфали Умаров бошлиқ бригада ана шу массивда деҳқончилик қилади. Бригада коллективи бу йил 120 гектар майдонда пахта етиштирди. Янги ўзлаштирилган ерда гектар бошига 20 центнердан кўпроқ «оқ олтин» етиштириб олинди. Бу — чўл шароитида яхши кўрсаткичдир. Бригаданинг барча майдонидаги ғўзалар йиғиштириб олинди ва шудгорлаш ниҳоясига етказилди. Шу кунларда шўр ювиш, яхоб бериш ҳам суръат ва сифат билан давом эттирилмоқда.

А. Юсупов бошлиқ бригада чўлқуварлари яхоб беришни тугатдилар. ҳисоб Пешқадамлар янги ерларни чуқур қилиб шудгорлашга, агротехника асосида шўр ювишга эришмоқдалар. Бир сўз билан айтганда хўжаликда 8 ҳайдов трактори тўла қувват билан ишлаб, ҳосилдан бўшаган майдонни пешма-пеш шудгор қилмоқда.

Бу йил колхозимизда 300 гектар майдонда планировка ўтказиш мўлжалланган. Агротехниканинг бу муҳим тадбири учун 15 та турли маркадаги механизмлар ажратилиб, улар изчил ишлатилмоқда. И. Маҳкамов, Ў. Зиёев, Ш. Меликўзиев, А. Гадоев каби механизаторлар бу муҳим ишда ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Сабзавот, полиз ва дон экинларидан бўшаган 130 гектар майдон ҳам келаси йил ҳосилига тахт қилиб қўйилди. 160 гектарга яқин майдонга сув тарalиб, шўри сифатли ювилди. Т. Маматқулов, Ю. Азимов, Т. Ғаниев, Қ. Ҳайдаров каби уста сувчилар тадбиркорлик билан иш тутиб оби-ҳаётдан унумли фойдаланмоқдалар. Ерларга юксак сифат билан яхоб бериш кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса адо этмоқдалар.

Колхозимизнинг М. Аҳмаджонов, Н. Эргашев, Ў. Холдоров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда барча иш жараёнлари бир-бирига боғлиқ ҳолда давом эттириляпти. Энг сўнгги тонна, энг сўнгги чигитни ҳам йиғиб-териб олиш учун мусобақа қизғин боряпти.

Далаларимизда карчовка ва ҳайдов тракторлари, ғўзапоя тўплайдиган агрегатлар гулдуроси бир нафас ҳам тинмаётир. Маҳаллий ўғит жамғариш, дала бошига тэшиб чиқариш қизгин давом эттирилмоқда.

Э. АКБАРОВ.
Фарғона область, Бувайда районидаги «Коммуна» колхози раиси.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент хисобида).

Областлар	Бир кунда	мавсум бошидан	шу жумладан машинада: бир кунда	шу жумладан машинада: мавсум бошидан
ҚҚАССР	0,19	116,11	0,02	101,67
Сирдарё	0,20	115,39	0,01	112,58
Тошкент	0,10	115,36	0,02	112,18
Андижон	0,09	111,67	—	92,48
Хоразм	0,20	108,74	0,06	71,69
Сурхондарё	0,19	108,29	0,18	101,91
Фарғона	0,20	107,38	0,03	87,13
Наманган	0,19	104,90	0,02	86,04
Самарқанд	0,16	100,52	0,02	65,08
Жиззах	0,37	98,70	—	75,91
Қашқадарё	0,32	96,37	0,20	72,19
Бухоро	0,33	79,94	0,35	24,11
Республика бўйича:	0,20	104,86	0,07	83,98
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	0,38	175,08		
Бухоро	1,27	112,18		
Сурхондарё	0,43	110,48		
Қашқадарё	0,50	97,77		
Республика бўйича:	0,49	109,94		

ТЎРТКЎЛЛИКЛАР ЮТУҒИ

КПСС XXV съездини ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездини муносиб меҳнат туҳфаси билан кутиб олиш учун курашаётган Тўрткўл райони пахтакорлари ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалаганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига ҳам имзо чекдилар. Она-Ватан хирмонига 75 минг тонна «оқ олтин» тўкилди. Бу, халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 10 минг 500 тонна кўп. Ҳосилдорлик 42 центнерга етказилди. Етиштирилган ҳосилнинг деярли ярми агрегатлар бункеридан тўкилди.

Улкан ғалабага Горький номли. Охунбобоев номли, «Коммунизм», «Қирққизобод» колхози пахтакорлари катта ҳисса қўшдилар. Бу колхозларда ҳосилдорлик 45-50 центнерга етди.

Район пахтакорлари етиштирилган ҳосилнинг энг сўнгги мисқолигача йиғиб-териб олиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосилига ҳам пухта замин яратиш учун кузги-қишки ишларни қизғин давом эттирмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Саноат мулкини қўриқлаш халқаро уюшмасининг вице-президенти, Швейцариядаги «Сандос» йирик фармацевтика фирмасининг директори М. Юккер бир неча кун давомида Ўзбекистонда бўлди. У СССР савдо-саноат палатасининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

Меҳмон Тошкент, Самарқанд ва Бухоронинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. Уни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қабул қилди.

* * *

Болгария Халқ Республикаси дам олиш ва туризм комитетининг Совет Иттифоқидаги бош вакили Милко Илиев бошчилигидаги ана шу комитет делегацияси Ўзбекистон бўйлаб сафар қилмоқда.

24 ноябрь куни Тошкентда «Болгария — туризм мамлакати» деган шиор остида меҳмонлар иштирокида матбуот конференцияси ўтказилди. Милко Илиев матбуот конференциясида нутк сўзлаб, Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасида бир-бирларига туристлар юбориб туришни янада ривожлантириш истикболлари тўғрисида гапириб берди. (ЎзТАГ).

МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Жаҳон тинчлик кенгашининг олий мукофоти — «Тинчлик олтин медали» билан тақдирланганлиги ҳақидаги хабарни колхозимиз меҳнаткашлари зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Шу куни бригадаларнинг дала шийпонларида қизғин суҳбатлар бўлиб ўтди. Сиёсий ахборотчилар Леонид Ильич Брежневнинг Тинчлик ва халқлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига қўшаётган жуда катта ҳиссаси, Коммунистик партиянинг, Совет ҳукуматининг жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш ишига қўшаётган ҳиссаси ҳақида гапириб бердилар.

Колхозимиз пахтакорлари ҳам ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан тинчлик ишига муносиб ҳисса қўшаётирлар. 3800 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб бериб, планни адо этган пахтакорларимиз сўнгги чаноқлардаги «оқ олтин»ни йиғиб-териб олаётирлар. Она-Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш тинчликни сақлашнинг гарови эканлигини ҳар биримиз яхши биламиз. Партия XXV съездини кўкламга пухта тайёргарлик билан кутиб олиш азму-қароримиздир.

Ж. ҚОДИРҚУЛОВ,
Боёвут районидаги В. И. Ленин номли колхоз партия комитетининг секретари.

БАРҚАРОР ТИНЧЛИК УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневга Ф. Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» берилганлиги ҳақидаги хабарни мен янги рейсга жўнаш олдидан эшитдим. Бу ажойиб хушхабар қанотида цемент комбинатига қандай етиб келганимни ҳам сезмай қолдим. Бир зумдаёқ машинам атрофини ўраб олган ҳамкасбларимнинг шодлигини ҳозир сизларга таърифлаб бериш учун ожизман. «Юксак мукофотингиз муборак бўлсин, азиз Леонид Ильич!» дейишмоқда улар ўз севинчларини изҳор этиб.

Халқаро жамоатчиликнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг тинчлик манфаатлари йўлидаги фаолиятига берган бу юксак баҳоси автобазамиз коллективини янги ғалабаларга чорлади. Корхона шофёрлари беш йиллик плandan ташқари кўп миқдорда юк ташишга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва анча ёнилғи, шина, қурилиш материаллари, шунингдек эҳтиёт қисмлар тежаб қолишга аҳд қилдилар. Бу, бизнинг ер юзида барқарор тинчлик йўлидаги курашга қўшган ҳиссамиз бўлади.

Ҳ. АБДУЖАББОРОВ,
Бекободдаги 16-автобазанинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли шофёри.

СУРИНАМ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ ХЕНК АРРОН ЖАНОБЛАРИГА

Бош министр жаноблари! Суринам мустақил деб эълон қилинганлиги муносабати билан самимий қутловларни ҳамда мустақил ривожланиш йўлида мамлакатингиз халқига эсон-омонлик ва тараққиёт тилаб билдирилган яхши истакларни қабул қилгайсиз.

Совет ҳукумати социал системаларидан қатъий назар барча давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқлилик ва дўстликдан иборат ўзгармас сиёсатига асосланиб ва халқларнинг ўз тақдирини ўзлари белгилаш принципларига амал қилиб, Суринамни суверен ва мустақил давлат сифатида таниганлигини ва у билан дипломатия муносабатларини ўрнатишга тайёр эканлигини билдиради.

Мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати йўлида, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб Совет Иттифоқи билан Суринам ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари ривожланаверади, деб ишонч билдираман.

А. КОСИГИН,
СССР Министрлар Советининг Раиси

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет мелиорация фанини ривожлантиришдаги, илмий кадрлар тайёрлашдаги катта хизматлари учун ва ташкил этилган кунининг эллик йиллиги муносабати билан В. Д. Журин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг **Фахрий ёрлиғи** билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. МАТЧОНОВ.**
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Ҳ. ПЎЛАТОВА.**

1975 йил, 24 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1975 йил 24 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	166,3	70,5
Хоразм	10,4	69,3
Жиззах	74,5	50,0
Сирдарё	71,1	43,1
Андижон	74,7	40,8
Фарғона	52,2	36,3
ҚҚАССР	17,0	24,3
Самарқанд	49,6	22,9
Наманган	32,5	22,3
Бухоро	22,2	11,0
Сурхондарё	8,5	5,5
Қашқадарё	6,2	3,4
Республика бўйича:	585,2	31,4

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

ТБИЛИСИ, 24 ноябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан, расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Италия Республикаси Президенти Ж. Леоне рафиқаси билан бугун Римга жўнаб кетди.

Италия Республикаси, Совет Иттифоқи ва Грузия ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Тбилиси аэропортида Президентни ва унга ҳамроҳ бўлиб келган давлат арбобларини СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. С. Дзоценидзе, Грузия ССР Министрлар Советининг Раиси Г. Д. Жавахишвили, бошқа расмий кишилар. меҳнаткашларнинг вакиллари кузатиб қолдилар.

ТИНЧЛИК ИШИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС мухбири). Тинчлик миллий ҳаракатлари вакилларининг жаҳон конференцияси қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневга Жаҳон тинчлик кенгашининг олий мукофоти — Ф. Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» берилганлигини ғоят мамнуният билан кутиб олдилар.

Германия Демократик Республикаси Тинчлик кенгашининг Бош секретари В. Рюмпель ТАСС мухбирига бундай деди:

— Леонид Ильич Брежнев «Тинчлик олтин медали» билан мукофотланганлиги тинчликни ва халклар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишида Совет Иттифоки, унинг Коммунистик партияси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари жуда катта хизматлар қилганлигининг эътироф этилишидир.

Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун ва қуролсизланиш учун бошланган янги Стокгольм ҳаракатини янада ривожлантириш проблемалари конференциянинг диккат марказида турибди. Миллий комитетларнинг вакиллари Жаҳон тинчлик кенгашининг ташаббуси билан бошланган бу ҳаракат жаҳон жамоатчилиги кескинликни сиёсий юмшатишни ҳарбий юмшатиш билан тўлдиришга қатъий аҳд-паймон қилганликларини тобора баралла айтмоқда, деб ҳисоблайдилар.

Жаҳон Тинчлик кенгаши Бош секретари Р. Чандранинг нуткида, делегатларнинг айтган гапларида Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунлари турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашини таъминлаш сиёсатининг ғалабаси эканлиги, барча тинчлик кучларининг тантанаси эканлиги таъкидланмокда. Хельсинкида Якунловчи акт имзоланганлиги қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, ялпи ва батамом қуролсизланиш учун кулай шарт-шароит яратиб берди.

Хитойнинг маочи раҳбарлари, дейилади конференцияда бошланиб кетган мунозараларда, кескинликни юмшатиш йўлига жиддий ғов бўлмокдалар. Улар империализмнинг энг реакцион милитарист ва фашист кучлари билан бирлашиб, ҳарбий можаролар оловини ёқиш йўлига тушиб олдилар. Маоизм тинчлик тарафдорлари ҳаракати олдида турган барча асосий принципларга ва вазифаларга нисбатан душманлик йўлида туриб ҳаракат килмокда.

Тинчлик ҳаракатини ривожлантириш, халкаро бирдамликни мустаҳкамлаш, кескинликни янада юмшатиш проблемаларига бағишланган умумсиёсий мунозара давомида Ангола Халк Республикаси, Бельгия, Буюк Британия, Ҳиндистон, Панама, Совет Иттифоки, Финляндия ва бошка мамлакатларнинг вакиллари сўзга чиқдилар.

Осиёда коллектив хавфсизлик системасини барпо килиш, жаҳоннинг бошка районларидаги кескинликни юмшатиш проблемалари ҳам кенг муҳокама қилинди. Конференцияда айрим китъаларнинг проблемалари устида мунозаралар давом этмоқда.

* * *

ЛЕНИНГРАД, 23 ноябрь. (ТАСС мухбири). Тинчлик миллий ҳаракатлари вакилларининг Умумжаҳон конференциясидаги мунозаралар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш руҳида ўтмоқда. Конференция иштирокчилари — планетадаги барча қитъаларнинг намояндалари тинчликсевар кучларни янада жипслаштириш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, Хельсинкида бўлиб ўтган мўътабар анжуманда эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш йўлларини муҳокама қилмокдалар.

Бугун делегатлар кун тартибидаги энг асосий масалалардан бири — қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун ва қуролсизланиш учун кураш янги Стокгольм ҳаракатини янада ривожлантириш проблемаси юзасидан мунозараларни тамомладилар. Бу ҳаракатнинг принциплари жаҳон тинчлик кенгаши президиуми сессияси кабул килган «Стокгольм, 1975 йил» номли хитобномада баён этилгандир.

Тинчлик учун миллий ҳаракатлар ташкилотчиси, Буюк Британия Коммунистик партияси ижроия комитетининг аъзоси Жек Аскинс ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: мунозаралар қуролланиш пойгасига карши, халкаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун курашда миллий ҳаракатларни ривожлантиришга имкон беришини мунозараларнинг энг асосий якуни деб ҳисоблайман. Жек Аскинс Ленинграддаги учрашув келгуси йил баҳор фаслида Британия оролларида ўтказилиши мўлжалланган халкаро қуролсизланиш конференциясига тайёргарликнинг муҳим боскичи бўлди, деб ҳисоблади.

Конференцияда уктириб ўтилдики, халклар кейинги йилларда ядро уруши хавфини анчагина камайтириш йўлида катта қадам қўйдилар. Муҳим проблемаларни оқилона ҳал қилиш, тинчлик, хавфсизлик ва халклар бахт-саодати манфаатларини кўзлаб ҳамкорлик қилиш учун йўл очиб берган янгича халкаро муносабатларнинг уфқлари кўрина бошлади. Бу ижобий ўзгаришлар КПСС XXIV съезди кабул қилган Тинчлик программасини муваффақиятли амалга оширишнинг катта таъсири остида рўй берди.

Конференция программасидаги иккинчи масала — ривожланаётган мамлакатлар проблемасини муҳокама қилишни жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Ромеш Чандра бошлаб берди.

Конференция иштирокчилари Ангола миллий озодлик ҳаракати билан, Португалия демократик кучлари билан, Чили ватанпарварлари билан қизғин бирдамликларини изҳор қилдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми В. Д. Журин номидаги Меҳнат Қизил Байрок орденли Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти ўзанлар бўлимининг мудири, техника фанлари доктори, профессор Амин Мусамуҳамедович **Муҳамедовга** суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришни ва республика сув ресурсларидан фойдаланишнинг илмий асосларини ишлаб чиқишда актив қатнашганлиги учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми В. Д. Журин номидаги Меҳнат Қизил Байрок орденли Ўрта Осиё ирригация илмий-тадкиқот институтининг эксплуатация ишларини механизациялаш секторининг мудири, техника фанлари кандидати Владимир Натанович **Бердянскийга** эксплуатацион сув хўжалиги ишларини механизациялашни ривожлантиришдаги хизматлари учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик механизатори» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми В. Д. Журин номидаги Меҳнат Қизил Байрок орденли Ўрта Осиё ирригация илмий-тадкиқот институтида узок йил, самарали ишлаганликлари ҳамда сув хўжалик проблемаларини илмий ишлаб чиқишдаги муваффакиятлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвонини берди. Қурбон Бўтабоевич **Дадабоев** — тадқиқотлар группасининг раҳбари; Николай Тимофеевич **Лактаев** — техника фанлари кандидати, суғориш техникаси бўлимининг мудири; Борис Ефимович **Милькис** — физика-математика фанлари кандидати, суғориладиган территориялар сув баланси бўлимининг мудири; Анна Павловна **Орлова** — техника фанлари кандидати, сув ресурсларини муҳофаза қилиш бўлимининг мудири; Станислав Александрович **Полинов** — техника фанлари кандидати, экономика бўлимининг мудири; Уйғур Йўлдошевич **Пўлатов** — техника фанлари кандидати, сув хўжалик ишларини ташкил этиш ва механизациялаш бўлимининг мудири; Холдор **Ёқубов** — техника фанлари кандидати, институт директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми В. Д. Журин номидаги Меҳнат Қизил Байрок орденли Ўрта Осиё ирригация илмий-тадкиқот институти мутахассисларидан бир группасини республика сув хўжалиги соҳасидаги илмий тадкиқотларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми тарих фанлари доктори, А. Беруний номидаги Тошкент Политехника институти КПСС тарихи кафедрасининг мудири Қўчқор **Ҳасановни** кўп йиллар самарали илмий-педагогика ишлари учун ва эллик ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Тошкент политехника институти сиртқи бўлимининг учинчи курс талабаси Дилбар Йўлдошева тўқимачилик сирларини қунт билан ўрганаётган малакали ишчилардан. Унинг Бухоро ип газлама комбинатига ишга келганига кўп бўлгани йўқ. Лекин у тезда ўзининг ташаббускорлиги билан барчанинг оғзига тушди. КПСС XXV съезди шарафига зарбдор вахтада ёш ишчи смена топшириқларини мунтазам ошириб бажаряпти. Суратда: комбинатнинг илғор ишчиси Дилбар Йўлдошева.

С. Безносов фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

КОММУНИСТЛАР ОЛДИНГИ САФДА

Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхози бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши юксак савияда ўтди. Партком секретари Адҳамжон Ҳакимов коммунистлар олдида ҳисоб берди. Партия ташкилотининг иши қўлга киритилган ютуқлар билан баҳоланади. Шунинг учун партком секретари даставвал меҳнат ғалабалари ҳақида эҳтирос билан гапирди.

КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун курашаётган колхоз меҳнат аҳли, беш йиллик планни асосий кўрсаткичлар бўйича тўрт йилда уддалади. Давлатга планда белгиланган 20 минг 380 тонна ўрнига бугунгача 25,5 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Шунингдек, сут, гўшт, тухум, пилла, дон етиштириш ва топшириш беш йиллик планлари ҳам ортиғи билан бажарилди.

Мўл ҳосил етиштириш ва уни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун курашда ҳар бир коммунист тарбиявий бурчни яхши англаб шахсий намуна кучини кўрсатяпти. Колхоз коммунистлари ҳамма соҳада авангардлик ролини ўтаётирлар. Партия ташкилоти жанговарлиги ҳар вақтдагидан ҳам ошди. Унинг сафида 129 коммунистни бирлаштирган 16 та цех партия ташкилоти бор. Коммунистларнинг 80 процентидан кўпроғи ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида меҳнат қилмоқдалар.

Бутун ташкилотчилик ва сиёсий- тарбиявий ишларни ишлаб чиқаришни ривожлантириш манфаатларига бўйсундириш партком ва бригада партия ташкилотлари фаолиятининг асосини ташкил этди. Коммунистлар бутун диққат- эътиборларини мавжуд резервлардан мумкин қадар тўлароқ фойдаланишга қаратдилар.

Қуйи звеноларга раҳбарлик қилиш ва ёрдам беришнинг муҳим формаси партком аъзоларининг жойларда коммунистлар билан якка тартибда иш олиб боришидан иборат. Бизда шундай тартиб ўрнатилган, парткомнинг ҳар бир аъзоси, бригадада бўлганида цех партия ташкилотининг секретари билан албатта учрашиши, кундалик ишлар, режалар билан қизиқиши, зарур ёрдам кўрсатиши керак.

Йиғилишда хўжаликнинг 1971 — 1975 йилларга мўлжаллаган социал ривожланиш планининг бажарилиши чуқур таҳлил қилинди. Колхоз аъзолари ўртасида олиб борилаётган оммавий сиёсий, маданий - оқартув ишларнинг, шунингдек сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчи, агитаторлар, халқ университетлари фаолияти, хотин-қизлар совети, клуб, кутубхона ишлари, дала шийпонларида колхозчилар учун яратилган маданий-маиший шароитлар ҳақида яхши гаплар айтилди. Партия ва комсомол сиёсий маорифи, иқтисодий ўқишларнинг аҳволи, янгича урф-одатларни меҳнаткашлар ўртасида кенг тарғиб қилиш комиссиясининг ибратли ишлари алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Зоотехник Олимжон Нишоновнинг сўзи зўр эътибор билан тингланди.

— Ҳисобот даврида чорвачилик анча юксалиб фойда берадиган тармоққа айланди, — деди у. — Гўшт, сут етиштириш кўпайди. Колхозимиз ҳар бош сигирдан сут соғиб олишда Андижон областида 34-ўринда турарди. Ҳозир 12-ўринга чиқди. Чорвачиликдаги 24 кўрсаткичдан 13 таси бўйича олдиндамиз. Қорамоллар зотини яхшилаш соҳасидаги ишларимиз ҳам мақтовга лойиқ. Бу ютуқларни қўлга киритишда коммунистларнинг хизматлари катта. Аммо, камчиликлар ҳам йўқ эмас. Партия ташкилоти қарорнинг ижроси учун изчил курашмаяпти. Бир партия йиғилишида «Қўзилар совлиқдан ажратилиши билан яйловдан қайтарилсин» деган қарор қабул қилинган эди. Бу қарор амалга ошмай қоғозда қолиб кетди.

Минбарга коммунист боғбон Ҳакимжон Содиқов кўтарилди:

— Колхозда катта маданий ўзгаришлар рўй берди. Қишлоқ маркази қайта қурилди, кўлнинг атрофи оромгоҳга айланди. Чойхона, магазин, гулзорлар барпо этилди. Ленин ҳайкали қўйилди. Фонтан қурилди. Клуб биноси битай деб қолди. Бироқ, камчиликлар ҳам бор. Колхоз боғдан зарар кўраяпти. Узум 14-16 тоннадан ошмаётир. Мевага кирган кўп дарахтлар қуритиб қўйилди. Боққа эътибор кучайтирилиши лозим. Партия ташкилоти, коммунистлар ташаббусни ўз қўлларига олишсин.

Бош агроном М. Пўлдошев, бригада бошлиғи Ф. Абдуолимов, цех партия ташкилотининг секретари М. Қосимов пилла бригадаси бошлиғи Ч. Худойбердиева, бухгалтер Ф. Пирмаматов, сут соғувчи Т. Фозилова, колхоз комсомол ташкилотининг секретари Қ. Шокиров ва бошқа коммунистлар ҳам йиғилишда сўзга чиқишиб, дилларидаги гапларни айтдилар. Ҳисобот-сайлов йиғилишида Андижон область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари И. Олимов, Пахтаобод район партия комитетининг иккинчи секретари О. Раҳимов қатнашди ва нутқ сўзладилар.

Йиғилиш колхоз партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди. Партия комитетининг янги состави ва Пахтаобод район партия конфренциясига делегатлар сайланди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЙИЛЛАР МАЗМУНИ

Мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз

Узок эмас, бундан ўн беш йиллар муқаддам Жиззах билан Қозоғистоннинг Еттисой шаҳри оралиғидаги ерлар бўм-бўш эди. Қум барханлари, дайди сел сувларидан ўпирилган сон-саноқсиз жарлар бу ер киёфасини белгилар эди. Қурувчилар шаҳарчаси шунинг учун ҳам Ержар деб номланди. Қурувчиларимиз енг шимариб ишга киришдилар. Ўша пайтда бу ерда шаҳар пайдо бўлади, деб ҳеч ким ўйламаган эди. Вакт ўтган сари қурувчилар кучи билан Жанубий Мирзачўлда 17, 18, 19, 19а, 20, 21, 21а, 22, 22а, 23-совхозларнинг марказий посёлкалари, Мирзачўл райони ва Гагарин шаҳри пайдо бўлди.

Қурувчилар ўтроқлашди, коллективлар куч ва тажриба тўплади. Бугун трестимиз бўлинмаларида уч мингдан зиёд қурувчи ишламоқда. Улар янги давлат хўжаликларининг марказий посёлкаларини, бўлажак район ва шаҳар марказларини бунёд этишда ҳамон куч-ғайрат билан ишламоқдалар. Еттита кўчма механизациялашган колонна составида темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган завод, бетон, асфальт-бетон ҳамда ёғоч ишлаб чиқарадиган цех ва заводлари бўлган саноат тармоқлари комбинати, қурилиш механизацияси бошқармаси ходимлари ўз зиммаларига юксак мажбурият олишган. Бу мажбуриятда ҳам беш йиллик, ҳам якунловчи йил планларини ошиғи билан бажариш кўзда тутилган. Хўш, бугун шу мажбуриятлар қандай бажарилияпти?

Трестимиз қуввати сўнгги ўн йил мобайнида бир ярим баробар ошди. Бу йил белгиланганидан 130 минг сўмлик кўп — 23,3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан зиммага олинган планни 25 декабрдаёк бажариш шиори ўртага ташланган. Қурувчиларимиз ўтган саккиз ойдаёк 16,3 миллион сўмлик иш бажариб, графикдан анча ўзиб кетдилар. Пландагидан 1,2 миллион сўмлик кўп қурилиш-монтаж ишларини уддаладилар. Шу жумладан белгиланганидан 3,3 минг квадрат-метр кўп — 30,5 минг квадрат-метр турар-жой бинолари, 18 ўрнига 33 дала шийпони ва бошка кўплаб маданий-маиший, жамоат ва хўжалик бинолари қурилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш барча ғалабаларнинг негизи бўлмоқда. Ўтган муддат ичида ҳар бир ишловчи ҳисобига 8,3 минг сўмлик иш бажаришга эришилди. Бу белгиланганидан 133 сўмлик кўпдир. Бошқача қилиб айтганда, меҳнат унумдорлиги белгиланганидан 1,8 процентга ошди. Йиллик мажбуриятда бу соҳада атиги 0,3 процент ўсишга эришиш кўзда тутилгани ҳисобга олинадиган бўлса, трестимизда меҳнат унумдорлигининг қай даражада ўсганини яққолроқ сезиш мумкин. Шунинг учун ҳам трестимиз якунловчи йилнинг 2-квартали якуни бўйича Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб деб топилди. Бу, трест коллективининг тўққизинчи беш йиллик мобайнида Иттифок миқёсидаги мусобакада эришган бешинчи ғалабаси эди. 1973 йилнинг тўртинчи, ўтган йилнинг 2, 3 ва 4-квартали якунлари бўйича ҳам мусобакада ғолиб чиқиб, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган эдик.

Мусобақанинг олий формаси — коммунистик меҳнат ҳаракатининг кенг қулоч ёздирилгани қатор ташаббус ва ютуқларнинг асоси бўлмокда. Чиндан ҳам коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрий номга сазовор бўлган 15 та коллектив ва шу ном учун курашаётган ўнлаб бригадалар, кўплаб меҳнат зарбдорлари бунёдкорлик ҳаракатида намуна бўлмоқдалар. Шу боисдан беш йилликда 96,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан зиммага олинган мажбуриятни барвакт бажариш учун кураш кенг қулоч ёйди. Қолган кунлар чўлда қўшимча равишда 2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш имконини беради. Бунда ўз шахсий беш йиллик мажбуриятларини бажарган 2 кўчма колонна, 6 участка, 13 бригада ва 238 новаторнинг ташаббуси барчага ўрнак бўлмокда. Игорь Кузнецов, Елизавета Титова, Алиса Ушакова, Мария Доновалар беш йиллик марраларини 110-130 процент бажариб 1976—1977 йил ҳисобига ишламоқдалар.

16-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари беш йиллик планларини муддатидан бир йил, 17-кўчма колонна ишчилари эса ярим йил илгари бажардилар. 17-кўчма колонна 4,5 йилда 26,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, беш йиллик планда белгиланганидан 1 миллион сўмлик кўп иш қилдилар. Айни пайтда улар йил охиригача яна салкам 2 миллион сўмлик қурилиш ишларини бажариш шиорини ўртага ташладилар.

Маъмурият ва партия ташкилоти илғорларни рағбатлантириб боришга доим эътибор бериб келади. Шу мақсадда тўртта кўчма Қизил байрок ташкил этилган. Уларнинг иккитаси 500 сўм пул билан илғор колонна ва ғолиб ёрдамчи ташкилотга; биттаси 300 сўм пул билан илғор участкага ҳамда биттаси 200 сўм пул билан энг илғор қурилиш бригадасига берилади. Мусобака якуни ҳар кварталда якунланиб борилади. Худди шундай якун мусобақадошимиз бўлган «Мирзачулсовхозстрой» трести коллективи билан ҳам олиб борилади. Бу якунларда доим бизнинг трест коллективи ғолибликни эгаллаб келади.

Ўрток Л. И. Брежневнинг Кишиневда сўзлаган нуткида таъкидланганидек, янги беш йиллик сифат беш йиллиги бўлиши керак. Шу муносабат билан 16-кўчма колонна коллективи КПСС XXV съездини меҳнатда янги ютук ва ғалабаларни қўлга киритиш билан кутиб олиш учун барча объектларни муддатидан илгари, «аъло» баҳоларда топшириш ташаббуси билан чиқди. Область партия комитети бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Бугун янги ташаббус барча қурилиш ташкилотларида кенг оммалашмоқда.

Қурувчиларимиз илғор технологияни жорий этиш, иқтисод қилиш ва қурилиш материалларини тежаб сарфлаш ҳисобига ярим йилдаёк йиллик мажбуриятда мўлжалланган даражада цемент, ёнилғи иқтисод қилдилар. Ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш, материал-техника ресурсларидан тежаб фойдаланиш йўли билан қурилиш-монтаж ишлари қиммати 8 процентга камайтирилди. Шу ҳисобда плandan ташқари 1 миллион сўмлик фойда олинди. Бу соҳада кабул қилинган мажбурият орқада қолди.

Қурилишда комплекс механизациянинг кенг жорий этилиши катта самаралар бермокда. Худди шу сабабли тупрок ишлари юз процент, бетон ишлари 98 процент техника зиммасига юкланди. Сувок ва бўёқ ишларини механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида ҳам яхши натижаларга эришилмокда.

Рационализаторлик бюроси катта ишларни амалга оширмоқда. Рационализаторлар томонидан тушган 24 таклифнинг 16 таси ишлаб чиқаришга самарали жорий этилди. Шу ҳисобдан йилига 85,5 минг сўмлик маблағ иқтисод қилиш имконияти яратилди.

Ҳамма ишни кадрлар ҳал қилади. Малакали, меҳнатсевар кадрлар қанча кўп бўлса улкан режалар шунча тез адо этилади. Биз бу йил план бўйича 113 нафар, плandan ташқари 50 нафар, ҳаммаси бўлиб 163 нафар кадр тайёрлаш мажбуриятини олган эдик. Ярим йилда бригада йўли билан 57 нафар, шахсий йўл билан 20 нафар кадр тайёрладик. Улар ичида энг кўпчилиги сувоқчилар, бўёқчилар, монтажчи ва дурадгорлардир. Шунингдек, юздан зиёд ишчининг разрядлари оширилди. Бу, айни пайтда, ишчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тадбирларидан бири ҳисобланади. Шунинг учун курсларда малака оширишдан ташқари инженер-техник ходимлар семинарларида ўкитишга ҳам катта эътибор берилаётир.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича белгиланган мажбуриятда йиллик планни 20 декабргача бажариш ва плandan ташқари 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришиш кўзда тутилган эди. Ишчиларимиз бу соҳадаги планларини 150 минг сўмлик ортикча маҳсулот тайёрлаш билан бажардилар. Йиғма темир-бетон ва бетон ишлаб чиқариш мўлжаллanganидан 3-4 минг кубометр кўп бўлди. Лекин эътироф этиш кераки, асфальт бетон ва ёғоч ишлаб чиқариш соҳасида судралиш юз беряпти. Бу камчиликни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Трестимиз коллективи олинган юксак социалистик мажбуриятдаги барча моддаларнинг сўзсиз бажарилишига эришиш учун алоҳида эътибор билан қараётир. Чунки, бу йил якунловчи йилгина бўлиб қолмай, партия XXV съездига муносиб совға тайёрланадиган йилдир.

Икки қўрик областга: Жиззах ва Сирдарё чўлкуварларига хизмат қилаётган трестимиз қурувчилари бинокорлик касбини улуғлаб, тезкорлик усулида ишлаб, эришаётган ютуқларини тобора мустаҳкамлайверади. Чўлларни кўркам посёлкалар гўзал шаҳар ва район марказлари билан безайверади. Йиллар мазмуни қурувчилар қўли билан бунёдга келган биноларда ўз ифодасини топаверади.

М. БЕКЖОНОВ.
«Голодностепстрой»га қарашли «Ержарсовхозстрой» трести бошқарувчисининг ўринбосари.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ИШЧИЛАР ЗАФАРИ

Сирдарё шаҳар матлубот жамиятига қарашли нон комбинати коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг барча тури бўйича беш йиллик топшириқларини адо этди. Беш йил давомида кўзда тутилганидан 119 тонна кўп нон маҳсулотлари тайёрланиб, плandan ташқари 56,3 минг сўмлик фойда олинди. А. Седих, Ф. Дадаев, М. Юсупов, М. Алланазаров, М. Қаюпова сингари кўплаб нонпазлар корхона эришган ютуққа баракали ҳисса қўшдилар.

Комбинат коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, партиямиз XXV съезди шарафига янги мажбурият олди. Йил охиригача планга қўшимча яна 400 тонна нон-булка маҳсулотлари ишлаб чиқарилади.

БЕШ ЙИЛЛИК МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ангрен разрези коллективи кўмир қазиб чиқариш тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажарди. Қўлга киритилган ютуққа разрезнинг барча ишлаб чиқариш участкалари катта ҳисса қўшдилар.

Шахтёрлар беш йилликнинг қолган даврида планга қўшимча яна 722 минг тонна кўмир қазиб чиқариш ва 4,46 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга сўз бердилар. Съезд шарафига бошланган зарбдор вахта давом этмоқда.

А. РАЗЗОҚОВ.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА

Наманган пойафзал фабрикаси ишчи-хизматчилари ва инженерлари коллективи беш йиллик маррани эгалладилар. Ўтган давр ичида 7 миллион 104 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Якунловчи йилда меҳнат унумдорлиги 38 процентга ўсди. Пойафзаллар сифати яхшиланди. Корхонанинг У. Парпибоев, В. Орифбоев, З. Халилова ўртоқлар бошлиқ цех коллективлари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Г. Сачапов, М. Қаюмов, Х. Ваҳобова, З. Ҳамрохўжаева, Ш. Маҳмудов сингари коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳозир 1977—1980 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Корхона коллективи йил охиригача планга қўшимча яна 4 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Ҳ. БОТИРОВ.
Наманган пойафзал фабрикасининг сифат назоратчиси.

ИШЧАНЛИК ВА ТАЛАБЧАНЛИК

Гулистон шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати коммунистларининг умумий йиғилишлари ҳар доим ишчанлик ва талабчанлик руҳида ўтади. Бу ерда муҳокама қилинаётган масалага принципиал ёндашиш, уни атрофлича ва чуқур муҳокама қилиш одат бўлиб қолган. Шунинг учун ҳам корхона бошланғич партия ташкилотида яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилиши ҳамжиҳатлик, активлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳи остида ўтди.

Қўриқ область маркази — Гулистон шаҳри йил сайин кенгайиб, обод бўлиб бормоқда, шаҳар аҳолиси тобора кўпайиб боряпти. Бу эса маиший хизмат кўрсатиш ходимлари зиммасига янада катта ва масъулиятли вазифалар юклайди. Комбинатнинг 326 кишилик коллективи ўзига топширилган вазифани сидқидилдан бажариб, аҳоли ўртасида зўр ҳурмат ва эътибор қозонмоқда.

Комбинат тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида аҳоли жон бошига 15 сўм 35 тийиндан маиший хизмат кўрсатган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 19 сўмни ташкил этди. Бу Сирдарё областидагина эмас балки республика шаҳар ва районлари ўртасида ҳам юқори кўрсаткичдир. Корхона коммунистлари якунловчи йилда эришилган муваффақиятларини янада мустаҳкамлаб, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш даражаси ва сифатини янада яхшилаш ташаббускори бўлмоқдалар. Улар КПСС XXV съезди шарафига тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан бир ярим ой илгари ошириб бажариш ва йил охиригача планга қўшимча равишда аҳолига яна 100 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатиш юзасидан бошланган мусобақага етакчилик қилмоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида Гулистон шаҳрининг турли районларида ўн тўртта йирик маиший хизмат кўрсатиш марказлари очилди. Яқинда шаҳар марказида яна бир йирик маиший хизмат кўрсатиш уйи фойдаланишга топширилади. Комбинат ҳозир шаҳар аҳолисига маиший хизматнинг 59 тури бўйича намунали хизмат кўрсатмоқда.

Йиғилишда ҳисобот доклади қилган бошланғич партия ташкилоти секретари Раиса Солиҳова, шунингдек музокарада сўзга чиққан коммунистлардан Носир Ҳайдаров, Анна Ведмина, Жума Фозилов ва бошқалар бошланғич партия ташкилоти фаолиятини янада яхшилаш, хўжаликка партиявий раҳбарликни кучайтириш, социалистик мусобақани авж олдирган ҳолда маиший хизмат кўрсатиш суръатини сифат билан қўшиб олиб бориш ҳақида таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар. Умуман айтганда, шаҳар аҳолисининг маиший хизматга бўлган талабини муттасил ўрганиб бориш, маиший хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш ҳамда коммунистларнинг ташаббускорлиги ва авангардлигини ошириш ҳисобот-сайлов йиғилишининг бош мавзуи бўлди. Ҳисобот даврида бошланғич партия ташкилоти ва унинг бюроси илғор тажрибаларни оммалаштириш, мураббийлик ҳаракатини кучайтириш, ёш кадрларнинг малакаси ва маҳоратини ўстириш, партиянинг сафини кенгайтириш юзасидан бир қатор ибратли ишлар қилди. Коммунист Ким Ок Сун деярли ўн йилдан бери комбинатда тикувчи бўлиб ишлайди. У ана шу давр мобайнида фақат аъло сифатли маҳсулотлар тайёрлади, буюртмаларни эгаларининг дидига мос бежирим қилиб тикди. Ҳозир у ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили ҳисобига меҳнат қилмоқда. Ким Ок Суннинг кўксини «Маиший хизмат кўрсатиш аълочиси» деган фахрли нишон безаб турибди. Тажрибали коммунист ҳар йили уч-тўрт кишини оталиққа олиб, уларга ўзининг бой тажрибасини ўргатмоқда. Бошланғич партия ташкилоти бюроси комбинат маъмурияти ва комсомол комитети билан ҳамкорликда шу йил икки марта ёш тикувчиларнинг семинарини ўтказиб, унда коммунист Ким Ок Суннинг тажрибасини оммалаштирди. Шунингдек бошқа тажрибали чеварларни ҳам ёшларга мураббийлик қилишга даъват этди. Йиғилишда сўзга чиққан коммунист Жума Фозилов шулар ҳақида гапирар экан, партия ташкилотининг бу соҳадаги фаолиятини янада кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

Шаҳримизда маиший хизмат кўрсатиш марказлари кўпайиб бормоқда, — деди коммунист Анна Ведмина ўз сўзида. — Бироқ шунга қарамай ремонт-техника, пахта тозалаш заводлари, автобус-таксомотор парки территорияларида ҳалигача маиший хизмат кўрсатишнинг энг оддий турлари ҳам ташкил этилмаган.

Юқорида таъкидланганидек, шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати партия ташкилотида ҳисобот-сайлов йиғилиши ғоят ишчанлик, юксак талабчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Йиғилиш партия ташкилоти бюросининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди ва бюронинг янги составини, шунингдек, шаҳар партия конференциясига делегатлар сайлади.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПУБЛИЦИСТИКА

БЕШ МИЛЛИОН АРАФАСИДА

Қутлуғ ўлкамизга қутлуғ арафа келди...

Бу шундай бир ўлкаки, поёнсиз пахтазорлар кўкида қийғир лочинлар қаноти толади. Бу шундай бир ўлкаки, «оқ олтин» хирмонлари устида оқ булутлар сузиб юради. Бу шундай бир ўлкаки, бунда ҳар бир юрак пахта ишқи билан банд, пахта ташвиши билан тепади. Бу шундай ўлкаки, чеварлари, суворийлари — фарзандлари ҳар тонгда минг тонналаб «оқ олтин» тергани отланади. Олимнинг бедором ўйларида пахта ташвиши, бастакорнинг жўшқин куйларида пахта оҳанги, шоирнинг ҳассос шеърларида пахта жаранги. У хоҳ деҳқон бўлсин, хоҳ суворий, хоҳ қурувчи бўлсин, хоҳ инженер ,хоҳ ижодкор, хоҳ студент бўлсин — ёшу қари, катта-ю кичик пахта билан нафас олиб, пахта билан улғайган

Кўчаларда-йўлларда, оқшомларда-тунларда, дўстлар даврасида, мўътабар отахонлар, онахонлар гурунгида пахта ташвиши. Бутун республиканинг интизор нигоҳи бир нуқтада: «Оқ олтин» довонимиз қай нуқтага етди? Кеча қанча пахта териб олинди? Бутун хирмонимиз қанча бўлади? Пахта маълумотидаги ана шу рақамларга бутун мамлакат кўз тикиб турибди. Бу шундай бир ўлкаки, бунда ҳамма қалб амри билан, виждон буюргани билан пахтакорга айланган, пахтазорга отланган. Бунда пахта ишқини юракка жо этмаган инсонни изламанг, овора бўласиз. Бу шундай ўлкаки, уни— пахта қайнар Ўзбекистон дейдилар.

Қутлуғ ўлкага, қутлуғ арафа келди... Беш миллион тонналик «оқ олтин» тоғининг бўйи кўринди. Жондан азиз пахтакорим, елкада кўтариб келган тоғинг муборак. Бағринг каби кенг пахтазоринг учун, кўнглинг каби мунаввар «оқ олтин»инг учун, қиёси йўқ саховатинг учун сенга таъзим, сенга тасанно!

Кўринган тоғнинг узоғи йўқ дейдилар. Бу бир тоғки, унинг ҳар тошида, ҳар зарраси, ҳар чигити ва толасида сенинг реза-реза пешана терларинг бор. Осмонўпар тоғларга мисқоллардан, чигитлардан пойдевор қўйган заргар пахтакорим ,сенга таъзим, сенга тасанно!

Миллион гектарларда, миллиард тупларда «оқ олтин» етиштирган азиз пахтакорим! Бу тоғнинг кўксида бепоён далаларнинг, мўъжизакор тупроқнинг, сахий қуёшнинг, энг муҳими сенинг ҳароратли нафасингни кўриб турибмиз. «Оқ олтин»дан соҳибкор деҳқоннинг, пахтакорнинг нафаси келади. Қаранг, у нақадар майин ва нафис, ҳар бир толаси миллион-миллион юракларга туташ. Унинг оёқ остидаги мана шу қора тупроқ бағридан униб чиққанига ҳайратда қоласан киши. Лекин, «оқ олтин»ни мана шу даражада оқ ва пок этгунга қадар жафокаш деҳқоннинг қўллари неча бор тошга урилди, тупроққа ботди. Уни граммлардан, мисқоллардан йиғиб тоғ этгунга қадар неча бор маржон-маржон терга тушди. Балки шу туфайлидир, онадан фарзандга кўчгани каби, пахтадан инсон нафаси анқиб турибди. Бу қўлларга таъзим қилайлик, дўстлар. Қора чигитни «оқ олтин» қилган шу қўллар эмасми? Чаноқлардан ҳайбатли тоғлар. мисқоллардан миллион-миллион тонналар, афсонадан бугунги ҳақиқатни яратган шу қўллар, шу заҳматкаш одамлар эмасми?

Бу йил пахтакорнинг қалби ва иродаси оғир синовларга дуч келди. Пахтачилик тарихига бир назар ташланг: сўнгги йилларда бу йилгидек сув танқислиги ва об-ҳаво инжиқликларини кам учратасиз. Бироқ, шунга қарамай, деҳқон бардоши бепоён далаларда миллион-миллион тонналик мўл ҳосил етиштирганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Пиғимтерим қизғин бошланганига икки ой бўлди. Мамлакат омборларига бир кунда қарийб 160 минг тоннага яқин, бир ҳафтада 1.000.000 тонна «оқ олтин» етказиб берилганлигини ким унута олади.

Бироқ, табиат инжиқликлари йўлимизга яна ғов ташлади. Намгарчилик эрта тушди. Биринчи ва иккинчи қор ёғди. Лекин ҳеч ким пахтазордан бир қадам ҳам чекингани йўқ. Қорлар қалб ҳарорати билан эритилди. Далаларда яна суворийлар суза бошлади. Ватанпарвар ҳашарчиларнинг жасоратига, мададига ҳамма қойил. Сўнгги граммлар, сўнгги мисқоллар учун мардонавор ҳужум бошланди. Бу шундай бир ҳужумкорлик бўлдики, тарих солномасида абадий қолажак!

Қутлуғ ўлкага, қутлуғ арафа келди... Беш миллион тонналик тоғнинг солобатли бўйи кўринган кунларда пахтакорнинг қалбида туғанмас жасорат туғилганининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Ҳамма пахтакорга айланган бу ўлкада қайноқ ҳаёт симфонияси баралла янграб турибди. Қорақалпоқ ва сурхон элидан устма-уст ғалаба рапортлари келмоқда. Лекин шахсий ғалаба билан ҳеч ким, ҳеч бир хўжалик қаноатланмаяпти. Негаки, республиканинг улкан довони олдида ҳали ҳар биримизнинг ўз ҳиссамиз, ўз чекимиз бор. Биз шундай халқимиз, шундай урф-одатимиз бор. Ташвиш ва мақсадларимиз битта, орзу ва умидларимиз битта ,йўлимиз ва маррамиз битта. Чунки, севикли Ватанимиз битта. Бошимизда жонажон Коммунистик партиямиз ягона ва меҳрибон соябондир.

Қутлуғ беш йиллигимиз якунланмоқда. Ўзбекистон пахтакорлари беш йилликнинг ҳар бир йилини улкан жасорат билан якунлашга одатландилар. Пахтакорлар йилдан йилга улкан довонларни кўзлашга, она-Ватанга йил сайин кўпроқ «оқ олтин» етказиб беришга бел боғладилар. Шу беш йилликда мамлакат ўзбек пахтакорларидан қарийб 24,5 миллион тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Бунинг каттагина қисми йиллик планда кўзланганидан ортиқча пахтадир. Бу йил эса пахтачилик тарихида иккинчи марта беш миллион тонналик довондан ошиб ўтилади. Беш миллион чўққисига зафар байроғи қадаладиган кунга кўпи билан уч-тўрт кун қолди.

Пахтамиз Помир билан баслашган бўйига, пахтакорнинг жасоратига яна бир бор таъзим ва тасаддуқ билан боқамиз. Ҳар боққанда қалбимиз туғанмас илиқ ҳисларга қопланади. Бу ўлкада ҳеч ким пахтани пул билан ўлчамайди. Бироқ шундай бўлса ҳам пахтанинг жаҳондаги иқтисодий ва сиёсий қимматн ҳаммага маълум. Бир килограмм пахтамизни жаҳон бозорида ўн олти килограмм ғалла билан интизор кутиб турганларини яхши биламиз. Беш миллион тонналик «оқ олтин» хирмонимиз ер шарининг ярмида етиштирилаётган ғалланинг бўйига тенглашиши ҳам ҳеч кимга сир эмас. Бироқ, Ўзбекистон пахтакорининг жасоратига ўлчов бормикан? Унинг мардлиги, сахийлиги ва фидойилигини ўлчашга тош-тарози етармикан?

Қутлуғ ўлкага қутлуғ арафа келди. Беш миллион тонналик «оқ олтин» тоғимизнинг бўйи ярқираб кўриниб турибди. Далалардаги сўнгги чигитлар, сўнгги тола пахта саховатли қўлларга маҳтал ва мунтазир. Сўнгги ҳужум чорламоқда. Биз ҳужум дедик. Чиндан ҳам шундай. Миллион-миллион тонналик «оқ олтин» тоғларини бўйсундирган ана шу ҳужумкорлик эмасми? Яна бир ҳужум, яна бир ҳамла қолди, холос. Далаларда беш миллион тонналик тоғнинг бир парчаси турибди. Ризқирўзимиз, нонимиз ва ифтихоримиз чорламоқда. Халқимиз пахтани нон қаторига қўяди. Нонни бошига қўйган халқ пахтанинг қадрини яхши билади. Ноннинг ушоғи ҳам — нон, пахтанинг ҳар толаси ҳам — пахта. Унинг бир мисқоли ҳам ерда қолмаслиги керак.

Сўнгги ҳужумга отланган пахтакор дўстларга таъзим ва тасанно. Беш миллион тонналик тоғни опичлаган марду майдонларга офарин! Жонажон партиямизнинг қутлуғ XXV съездига муносиб армуғон ҳозирлаш учун отланган шерларга тасаддуқ. Улкан хирмонимизга муносиб ҳисса қўшаётган мўътабар отахон ва онахонлар, билагида кучи тошган шоввоз йигитлар, ғайратга тўла опа-сингиллар, ватанпарварлик туйғулари билан тўлиб-тошган ҳашарчилар, сизларга тасаддуқ. Сизларнинг жасоратингиз тарих саҳифаларида абадий қолажак. Сизлар билан авлодлар фахрланажак. Фахру ифтихоримиз бўлган пахтакорим, сизга тасаддуқ!

Қутлуғ ўлкага қутлуғ арафа келди... Беш миллион тонналик «оқ олтин» тоғига ҳисса қўшиш учун отланган азиз пахтакорга таъзим ва тасаддуқ!

Назир САФАРОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.
Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ,
журналист.

Комсомол аъзоси Раҳима Турдиева Қўрғонтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг моҳир сигир соғувчиларидан бири. У ўзига бириктилган соғин сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш билан бирга, хўжаликнинг актив сиёсий ахборотчиси ҳамдир. Раҳима бўш пайтларида, колхозчилар ўртасида сиёсий тушунтириш ишларини ҳам олиб бораётир. Суратда: Р. Турдиева чорвадорлар орасида суҳбат ўтказаётган пайт.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

НУКУС— ХАЛҚОБОД ТЕМИР ЙЎЛИ

НУКУС («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Ўтган йилнинг охирларида Қорақалпоғистон Автоном Республикаси пойтахти — Нукус Ватанимизнинг Европа қисми билан темир йўл орқали боғланган эди. Бу, республикамиз халқ хўжалигини янада ривожлантиришда муҳим қадам бўлди.

Бу ерда яна бир катта қурилиш — Тахиатош — Нукус темир йўлининг давоми — Нукус — Халқобод темир йўли қурилиши бошлаб юборилди. Шу муносабат билан Нукус темир йўл станциясида кўп минг кишилик митинг бўлиб ўтди. Митингда СССР Транспорт қурилиши министрлигининг 99-бошқармаси бошлиғи А. Абадев. «Средазстроймеханизация» тресги бошлиғи ўринбосари Э. Левин, «Халқобод» совхози директори С. Қониёзов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, қурилажак янги йўлнинг халқ хўжалиги тараққиётида тутган ўрни ҳақида гапирдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

«Совет Ўзбекистони» неча газетхонлардан 63 та хат ва 5 та фотосурат олди. Уларда шу куннинг энг муҳим воқеалари тўғрисида фикр юритилади.

ЕРГА ЕР ҚЎШИЛЯПТИ

Пахтачилик, сабзавотчилик ҳамда картошка етиштиришга ихтисослаштирилган Ховос районидаги «Иваново» совхози йилни яхши якунламоқда. Ҳамма соҳалар бўйича белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятлар ошириб адо этилди. Биргина картошканинг ўзидан пландаги 840 тонна ўрнига 1000 тоннадан кўпроқ ҳосил етиштирилди ва давлатга топширилди. 120 гектар майдондан 12-15 тоннадан ошириб картошка олинди

Шу кунларда совхоз деҳқонлари янги ҳосилга пухта замин тайёрламоқдалар. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, зах майдонларнинг сувини қочириш ишлари қизитиб юборилди. Экинларни суғориш ҳамда захини қочириш учун 66 та артезиан қудуғи қазиб ишга туширилиши керак. Шундан 9 таси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари карта бошларига маҳаллий ўғит жамғариш, яхоб бериш, экиндан бўшаган майдонларни сифатли шудгор қилиш ишлари жадал олиб борилляпти.

Совхознинг келажаги янада порлоқ. Экин майдонлари анча кенгайтирилади. Ўнинчи беш йилликда хўжалик асосан картошка етиштиришга тўла ихтисослаштирилади. Давлатга 10 минг тоннадан зиёд картошка топшириш кўзда тутилмоқда. Шунинг билан бирга пахтачилик ва сабзавотчилик ҳам бутун чоралар билан ривожлантирилмоқда. Бунинг учун хўжаликда барча имконият ва резервлар мавжуд.

Т. ОСТОНАҚУЛОВ.

СУДРАЛАЁТГАН ИШ

Бўстонлиқ райони деганда осмонўпар тоғлар, кўмкўк боғлар, зилол сувлар кўз олдингизга келади. Ҳумсон қишлоғи ҳам шу районнинг энг чиройли жойларидан бирига жойлашган. Қишлоқ аҳли сув муаммоси тўғрисида гапирадиган бўлса, «Қишлоқ дарё бўйида жойлашган, сувнинг нимаси муаммо »деб ҳайрон қолишлари мумкин. Чиндан ҳам Хумсон қишлоғининг ёнидан Ўгам сойи оқади. Лекин қишлоқ юқорида, тоғ бағрида жойлашган бўлиб, қиш фаслида бир километр баландликка сув ташиб чиқиш қандай оғирлигини кўз олдингизга келтирсангиз, хумсонликларнинг ташвишини тушунасиз.

Меҳнаткашларнинг талаби билан бундан 5-6 йил илгари қишлоққа водопровод келтириш масаласи кўтарилди, қарорлар қабул қилинди. Аммо, бу қарорлар қоғозда қолиб кетаверди. Бундан икки йил бурун эса Пусала деган жойдаги булоқ сувини қишлоққа келтириш учун ҳаракат бошланди. Бульдозер билан тоғ бағри сурилиб, труба ётқизиш учун жой тайёрланди. Машиналарда трубалар келтирилди. Аммо шу билан иш тўхтаб қолди. Келтирилган трубалар икки йилгача занглаб ётди. Одамлар трубалар 14-Хўжакент боғдорчилик совхози раҳбарларининг ҳам эсидан чиқиб кетди деб ўйлашган эди, янглишган эканлар. Шу йил баҳорда трубаларни совхознинг бошқа бир участкасига ташиб кетишди.

Хумсон қишлоғига сув келтириш эса ҳамон муаммолигича қолмоқда.

М. МАҲМУДОВ,
Т. ШОМАҲМУДОВ,
Э. МУСАЕВ,

Газетхонлардан тошкентлик У. Нурбоев, А. Раҳмонов, самарқандлик Р. Муҳаммадиева, Н. Ҳамидов, фарғоналик Х. Нуриддинов, С. Саҳобов, А. Довулов, андижонлик Ж. Турдиев, бухоролик Ҳ. Шихов, О. Эшов, хоразмлик Г. Матқурбонова, қорақалпоғистонлик К. Дўстбоев, солдатлардан Б. Умаров, С. Фозилов, қашқадарёлик З. Азизова, А. Раҳимов, жиззахлик Х. Каримов ва Ж. Музаффаровлар ҳам қизиқарли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ВАРШАВА. Болтиқ бўйининг Эльблонг шаҳридаги Кароль Сверчевский номли кўп минг кишилик комбинат коллективининг ишчилари меҳнатда катта ғалабага эришдилар. Бу ерда 360 минг киловатт қувватга эга бўлган турбина синовдан муваффақиятли ўтди.

Корхона коллективи ўз муваффақиятлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Ҳар бир ишчи заводнинг эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирар экан, Совет Иттифоқи ва биринчи навбатда Ленинград металл заводи Польшанинг энергетика саноатини яратиш ва ривожлантиришда катта роль ўйнаганлигини албатта айтади.

СОФИЯ. Карлово трактор заводининг маҳсулоти — «Болгар» маркали ўрмаловчи тракторлар, ток комбайнлари, ерни юмшатувчи механизмлар ва бошқа машиналар 33 мамлакатга юборилмоқда.

Беш йилликнинг якунловчи йилида заводда ишлаб чиқариш реконструкция қилинди ва янгиланди. Ғилдиракли «Болгар-ТК-80» маркали тракторнинг янги моделини йиғувчи конвейер ишга туширилди. Бу трактор Совет Иттифоқидаги трактор заводлари билан кооперация негизида ишлаб чиқарилмоқда.

БЕРЛИН. ГДР ва МХР савдо министрлари Х. Зелле ва Е. Очир 1976—1980 йиллар учун Берлинда Савдо шартномасини имзоладилар. Шу шартномага мувофиқ ГДР билан Монголия ўртасида товар обороти ҳажми келгуси беш йилликда 40 процент ошади. ГДР қардош мамлакатга енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун машиналар ҳамда асбоб-ускуналар, оптика ва медицина приборлари, химия индустрияси маҳсулотларини, шунингдек халқ истеъмол моллари юборади. Монголия ГДРга жун, гилам, чарм, озиқ-овқат ва кон саноати маҳсулотини экспорт қилади.

ГАВАНА. Камагуэй вилоятининг меҳнаткашлари Куба Компартиясининг декабрь ойида бўладиган 1 съездини социалистик қурилишнинг турли соҳаларида зарбдор меҳнат билан кутиб олмоқдалар. Вилоятдаги 4500 ишлаб чиқариш коллективи съезд шарафига олган қўшимча мажбуриятларини тўла ва ошириб бажарди. (ТАСС).

ҚУЛАЙ ИСТИҚБОЛЛАР

ПАРИЖ, 24 ноябрь. **ТАСС мухбири Е. Коржев хабар беради:**

Франциянинг савдо саноат аҳли Совет Иттифоқи билан савдо иқтисодий муносабатлар муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этмоқда.

Франция — Совет «СОГО» аралаш жамиятининг президенти А. Гобер ТАСС мухбирига бундай деди: «Мамлакатларимиз ўртасида савдо ва иқтисодий алоқалар айниқса кейинги йилларда жуда тез ривожланди. Химиявий ва фармацевтик моллар билан савдо қилувчи бизнинг фирмамизни олиб қаранг. Бу фирма ташкил топгандан бери ўтган етти йил ичида унинг савдо обороти 8 миллион сўмдан 60 миллион сўмга етди. Биз СССРнинг ташқи савдо ташкилотлари билан бирга шундай натижага эришдики, шу хилдаги совет молларининг кўплари Франция бозорларида ва Ғарбий Европанинг бошқа кўпгина бозорларида ғоят манзур бўлди».

Савдо билан бир қаторда СССР билан Франция ўртасида саноат ва илмий техника алоқалари кенг миқёсда ривожланмоқда. Бу эса ҳар иккала мамлакат экономикасининг тегишли тармоқларига жуда катта фойда келтирмоқда.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ВЬЕТНАМ: ҚАЙТАДАН БИРЛАШИШ ЙЎЛИДА

ВЬЕТНАМ халқининг мустамлакачиларга, империалистларга ва уларнинг гумаштаҳларига қарши кўп йиллик оғир курашда эришган буюк ғалабаси Вьетнам тарихида янги босқични очиб берди. Ягона, мустақил социалистик давлатни барпо этиш даври бошланди.

«Дарёларнинг суви қуриб қолиши, тоғлар емирилиши мумкин, аммо Вьетнам — яхлит бир мамлакат, вьетнамликлар яхлит бир халқ деган ҳақиқат асло ўзгармайди». Вьетнам халқининг содиқ фарзанди, улуғ революционер-интернационалист, Вьетнам Демократик Республикасининг биринчи президенти Хо Ши Мин шу гапларни айтган эди. Ҳозирги вақтда барча вьетнамликлар шу сўзларни такрорламоқдалар. Хо Ши Мин номига қўйилган Сайгон шаҳрида Вьетнамни қайтадан бирлаштириш масалалари юзасидан сиёсий маслаҳат конференцияси давом этмоқда. Бу конференцияда Вьетнам Демократик Республикаси билан Жанубий Вьетнам Республикасининг мухтор делегациялари қатнашмоқда. Улар давлат планига мувофиқ, мамлакатни қайтадан бирлаштириш конкрет программасини, Хо Ши Миннинг васиятларини амалга ошириш йўлларини муҳокама қилмоқдалар.

Шимолий Вьетнам делегациясининг бошлиғи Чионг Тинь конференцияда қилган докладида шу мақсадга эришилганидан кейин: «Халқ чинакам эркинлик ва бахтга эришмоғи учун, мамлакат эса чинакам равнақ топиб, бадавлат бўлмоғи учун қандай йўлдан бориш керак?» деган масала ўртага қўйилади, деб таъкидлади. У социализм йўлигина шундай йўл бўла олади, деб уқтириб ўтди. Жанубий Вьетнам делегациясининг бошлиғи Фам Хунг ва бошқа делегатлар ҳам мамлакатни социализм негизида бирлаштириш зарур эканлигини қайд қилдилар.

Сайгон конференциясининг иши Вьетнам халқи кенг оммасини ғоят руҳлантириб юборди. Мамлакатнинг шимоли ва жанубидаги меҳнаткашлар шу муносабат билан 1975 йилги давлат планини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Мамлакатда аҳоли турли табақалари вакилларининг митинг ва йиғилишлари ўтказилмоқда. Бу митинг ва йиғилишларнинг қатнашчилари Бирлашган Социалистик Вьетнамни барпо этиш ишига ўзларининг куч-ғайратларини сарф қилишга қатъий қарор берганликларини айтмоқдалар.

ДЕКЛАРАЦИЯ ВА ВОҚЕЛИК

ОЛТИТА энг йирик капиталистик мамлакат — АҚШ, Германия Федератив Республикаси, Франция. Англия, Италия ва Япония давлат ва ҳукумат бошлиқлари Рамбуйе шаҳрида (Париж яқинида) уч кун кенгашдилар. Шу учрашувдан кейин декларация эълон қилинди. Олти мамлакатнинг раҳбарлари бу декларацияда Ғарб мамлакатлари оғир иқтисодий тангликни бошдан кечираётганлигини тан олишга мажбур бўлдилар. Ана шу олти мамлакатдагина ишсизлар сони 15 миллион кишидан ҳам ортиб, бу мамлакатларда пул қадри тушиб бораётган ва нарх-наво кўтарилаётган, тўлов балансида жуда катта камомат рўй бераётган, саноат корхоналари турғунликка учраб ёпилаётган, энергетика танглиги авж олган бир пайтда яққол кўриниб турган ана шу фактни тан олмай бўладими? Аммо декларацияда танглик-тасодифий бир ҳол ва капиталистик система тангликни бемалол бартараф қила олади, деган таассуротни вужудга келтириш кўзда тутилган ҳолда иқтисодий аҳвол таҳлил этилган. Ҳозирги танглик тасодифий бир ҳол бўлмай, капитализмга хос бўлган объектив иқтисодий қонунлар натижаси эканлиги тўғрисида гапириб ўтиришнинг ҳожати борми?

Шу сабабли Рамбуйе кенгашининг қатнашчилари иқтисодий тангликка қарши кураш юзасидан кескин тадбирларни ишлаб чиқа олмадилар. Олтита мамлакат ўртасидаги чуқур зиддиятлар ҳам бунга ҳалакит берди. Кенгашда қатнашган давлатларнинг манфаатлари бир-биридан тамомила фарқ қилади. АҚШ капитализм дунёсида қақшаб қолган ўз таъсирини тиклашга интилди. Германия Федератив Республикаси билан Япония жаҳон савдосини кенгайтириш соҳасида кескин чоралар кўрилишини ёқлаб чиқдилар. тўлов балансида жуда катта камомат рўй берган Англия билан Италия эса, бунинг аксича импортни қисқартириш тадбирлари юзасидан келишиб олишга ҳаракат қилдилар. Франция билан АҚШ ўртасида валюта проблемалари юзасидан келишиб олинганлиги кенгашнинг бирдан-бир конкрет натижаси бўлди.

Йирик капиталистик давлатларнинг раҳбарлари тангликка қарши самарали воситаларни тополмаганликлари сабабли қўшимча машаққатларни кучсизроқ шериклари зиммасига юклаб, тангликнинг таъсирини заифлаштиришга уринмоқдалар. Жумладан, ғарбдаги кўпгина мамлакатлар кенгашга таклиф этилмаганлигининг боиси ҳам шу. Бу ҳол табиий, ана шу мамлакатларнинг жиғига тегди.

Айни вақтда ана шу етакчи олтита мамлакат ўз проблемаларининг бир қисмини ривожланаётган мамлакатлар ҳисобига ҳам ҳал этишга уриниб кўрди. Ана шу олтита мамлакат ривожланаётган мамлакатларни аввалдагидек ҳозирда ҳам арзон хом ашё ва энергия етказиб берувчи давлатлар ва ўз саноат моллари сотиладиган фойдали бозор, деб ҳисобламоқда. Кенгаш аслида халқаро иқтисодий ҳамкорлик юзасидан ўтказиладиган конференция арафасида ривожланаётган мамлакатларга қарши ва биринчи навбатда нефть қазиб чиқарувчи мамлакатларга қарши Ғарбнинг бирлик фронтини вужудга келтириш йўлидаги яна бир уриниш бўлди. Ана шу конференция декабрь ойининг ўрталарида Парижда ўтказилиши керак.

Ниҳоят, тараққийпарвар матбуот Рамбуйедаги учрашув якунларини таҳлил этиб, яна шундай бир хулоса чиқарди: капиталистик мамлакатларнинг ҳукуматлари тангликни бартараф қилиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш вақтида, аввало меҳнаткашлар ҳисобига нажот йўлини қидириб топишга уринадилар. Шу тариқа ана шу учрашувдан кейин монополиялар меҳнаткашларнинг турмуш даражаси ва ҳуқуқларига қарши ҳужумни янада кучайтирадилар, деб ҳисоблаш керак.

ШТРАУСНИНГ НИЯТИ НИМА?

БОННДА оппозицияни блокни ташкил этган Ғарбий Герман буржуа партиялари — Христиан-Демократик Иттифоқи ва Христиан-Социал Иттифоқи раҳбарлиги ўртасида ихтилофлар кейинги вақтларда шу қадар кескин тус олдики, газеталар ўтган ҳафтада бу блокнинг тарқалиб кетиш эҳтимоли борлиги тўғрисида дангал ёзишди.

Бу ихтилофларнинг моҳияти нимадан иборат? Буржуа-консерваторлар лагерида курашнинг бу қадар кенгайиб кетишига қандай ҳоллар сабаб бўлди?

Гап шундаки, Германия Федератив Республикасида 1976 йил куз фаслида Бундестагга ўтказиладиган сайлов олдидан тайёргарлик бошланди. Оппозиция ўзининг сайлов платформасини белгиламоқда, шунингдек сайлов вақтида ана шу блокка етакчилик қиладиган «Раҳбар команда»ни вужудга келтирмоқда. Анбрц масалаларда оппозициянинг ўз ичидаги икки асосий гуруҳ ўртасида — Христиан-Социал Иттифоқининг раиси Штраус теварагига тўпланаётган ўта ўнг, реваншчи кучлар билан Христиан-Демократик Иттифоқининг раиси Коль бошчилигидаги мўътадил — центристлар ўртасида кураш ғоят кескин тус олди.

«Кузғунлар» бошлиғи Штраус кескинликни юмшатиш сиёсатига кескин суратда қарши чиқишдан, шунингдек мафчилар билан тил бириктиришдан иборат бўлган ўз йўлини Христиан-Демократик Иттифоқининг тамомила қўллаб-қувватлашига интилиб, очиқдан-очиқ дўқ-пўписа қилабошлади. Штраус Германия Федератив Республикасида «Тўртинчи партия» деб аталмиш партияни тузиш ғоясини илгари сурди. Бунда гап бўлажак сайловларда Германия Социал Демократик партияси, Эркин Демократик партия ва Христиан-Демократик Иттифоқи — Христиан Социал Иттифоқи билан бир қаторда парламентдан жой олиши лозим бўлган янги партияни тузиш тўғрисида бораётир. Бундай партиянинг вужудга келтирилиши Штраус қўл остидаги Христиан-Социал Иттифоқи партиясининг фаолиятини Бавариядан ташқари бутун мамлакатга ёйишдан далолат берган бўлур эди.

Христиан-Демократик Иттифоқининг раҳбарлари Штрауснинг ғоясига кескин суратда қарши чиқдилар. Улар бу ғоя Христиан-Демократик Иттифоқининг позицияларини хавф остида қолдиради, деб ҳисоблайдилар. Уларнинг шундай фикр юритишлари учун асос ҳам бор эди. Христиан-Социал Иттифоқининг раиси Христиан-Демократик Иттифоқининг раҳбарларига ана шундай хавф туғдириш билан таҳдид қилиб, улардан ўзининг сиёсий платформасини қабул қилишни ва ўз тарафдорларини юқорида айтиб ўтилган «Раҳбар команда» ҳайъатига киритишни талаб этди.

Штраус билан Коль ўртасидаги кескин тортишув шундай битимга келиш билан тугалланди: ўта ўнглар раҳбари «Тўртинчи партия»ни тузиш планларидан воз кечганлигини айтди, Коль эса Христиан-Демократик Иттифоқи — Христиан-Социал Иттифоқи ўнг қанотидаги бир қанча намояндаларни «Раҳбар команда» ҳайъатига киритишга рози бўлди. Сиёсий кузатувчилар таъкидлаб ўтганидек шу хилдаги «келишув» натижасида Штраус тарафдорлари оппозициянинг сайлов олдидан чиқариладиган ҳамма қарорларни қабул қилишида устун мавкени эгаллашини таъминладилар.

Аммо бундай келишув оппозиция қароргоҳидаги ихтилофларни бартараф қила олмайди. Ғарбий Германиядаги сайловчиларнинг кўпчилигини эмас, Христиан-Демократик Иттифоқи — Христиан-Социал Иттифоқи оддий аъзоларининг кенг доиралари ҳам ҳозирги Европада эскилик сарқити бўлиб қолган Штрауснинг тинчликка душман бўлган сиёсий йўлини рад этмоқдалар.

А. БИРЮКОВ,
Е. ЕГОРОВ,
В. СЕРОВ,
(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН»

Газетамизнинг шу йил 10 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Урганч мактабгача тарбия билим юрти биноси қурилиши пудратчи ташкилотларнинг айби билан кечиктирилаётгани конкрет мисоллар билан асослаб берилган эди.

Ушбу танқидий мақола юзасидан текшириш ўтказган Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигидан қуйидаги мазмунда жавоб олинди: мақолада келтирилган фактлар тасдиқланди. Бино қурилишини олиб бораётган 167-қурилиш трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси зарур материал ва жиҳозлар билан таъминланди. Ишни тезлаштириш чораси кўрилди. Ётоқхона биноси эса шу йилнинг декабрида фойдаланишга топширилади.

«ШИФОБАХШ ЎТЛАР»

Юқоридаги сарлавҳа билан босилган («Совет Ўзбекистони», 1975 йил 22 август) мақолада бир гуруҳ олимларнинг шифобахш хусусиятга эга бир қанча ўсимлик (зира, анзур пиёзи, андиз, чаканда, торон) ларни парвариш қилиш, ўстириш қониқарли эмаслиги ва бу ўсимликларни кўпайтириш учун қандай тадбирларни амалга ошириш зарурлиги ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билдирилган эди. Шу мақола юзасидан қуйидаги ташкилотлардан жавоб олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИНИНГ ДОРИХОНАЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ:

Мақолада кўтарилган мавзу ҳозирги кунимиз учун жуда муҳим. Шифобахш ўтлар асосан, Тошкент фармацевтика институтининг фармакогнозия кафедраси тавсиясига кўра йиғиштириб олинади. Доривор ўтларни йиғиш ҳамда тайёрлаш плани ҳар йили бажариб келинмоқда. Бир неча ўсимлик турлари синовдан ўтказиляпти. Бундан ташқари, Бўстонлиқ районидаги «Правда» газетаси 50 йиллиги» боғдорчилик-узумчилик совхозида доривор ўтлардан ўн хили экилиб, парвариш қилинмоқда.

РЕСПУБЛИКА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ:

Ўрмончиларимиз шифобахш ўсимликларни йил сайин кўпроқ йиғиб олмоқдалар. Бу борада техника воситалари ҳали етарли эмас. Шунга қарамасдан, мақола авторлари билдирган танқидий фикрларга тўла қўшиламиз.

Табиий бойликлардан тўғри ва самарали фойдаланиш масаласи комитет коллегиясида атрофлича кўриб чиқилди. Ўсимликларни нес-нобуд қилмаслик чора-тадбирлари кўрилди. Шифобахш, доривор ўтлар мавжуд бўлган жойлар доимий назорат остига олинди.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

ЮЗ МИЛЛИАРД КИЛОВАТТ-СОАТ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯ

НАРВА (Эстония ССР). Болтиқ бўйидаги ГРЭСнинг турбоагрегатлари 1959 йилда биринчи блок ишга туширилган кундан буён юз миллиардинчи киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарди.

Станция коллективи беш йиллик топшириғини бажариб, беш йиллик бошидан буён энергия ҳосил қилишни қарийб бир ярим баравар кўпайтирди.

КАМАЗ УЧУН

ХАРЬКОВ. «Кондиционер» заводининг коллективи КамАЗ-га сунъий иқлим ҳосил қиладиган саноат қурилмаларини етказиб бериш юзасидан йиллик топшириқни муддатидан бир ой илгари адо этди. Бу билан социалистик мажбуриятдаги муҳим модда бажарилди. Корхона меҳнатчилари декабрь ойининг охиригача мамлакат қурилишларига топшириқдан ташқари юзта кондиционер жўнатиш мажбуриятини олдилар.

ТЕМИР ОҚИМИ

РУДНИЙ (Қозоғистон ССР). Соколов руда бошқармасининг кончилари беш йиллик бошидан буён эллик миллионинчи тонна темир рудаси қазиб чиқардилар. Бу билан металлургия хом ашёсини қазиб чиқариш беш йиллик программаси муддатидан илгари бажарилди. Корхона коллективи бу йил топшириқдан ташқари саралаш комплексига камида 800 минг тонна руда жўнатади.

ВИТАМИН ЗАВОДЛАРИ

ЛИПЕЦК. Данков район марказида бир суткада 200 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган автоматлаштирилган омихта ем заводи фойдаланиш учун қабул қилинди. Энди областдаги чорвачилик фермалари беш йиллик бошидагига нисбатан икки баравар кўп қимматли омихта ем оладилар. Липецк областидаги колхоз ва совхозларнинг фермаларида ҳозирги қиш мавсумигача механизациялашган мингга яқин озуқа ишлаб чиқариш цехлари ҳам ишга туширилди.

КОМПЛЕКС ИШГА ТУШИРИЛДИ

СУМГАИТ (Озарбайжон ССР). Сумгаитдаги суперфосфат заводида мамлакатда энг йирик олтингугурт кислотаси цехларидан бири бўлган ана шундай ишлаб чиқариш комплекси ишга туширилди. Янги комплекс суперфосфат заводидаги махсус цех ишлаб чиқарганидан қарийб 4 баравар кўп олтингугурт кислотаси берадиган бўлади. Бу эса корхонага минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни бир ярим баравар кўпайтириш имконини беради. Бундан ташқари Сумгаит Закавказье, Шимолий Кавказ ва Ўрта Осиёдаги химия заводлари ҳамда комбинатларига олтингугурт кислотаси етказиб беради.

ҚАНОТЛИ ЁРДАМЧИЛАР

ФРУНЗЕ. Сокулук районидаги «Дружба» колхозида янги аэродром фойдаланишга топширилди. У колхозлар ва совхозларнинг маблағи билан қурилди. Асфальт ётқизилган учиш-қўниш майдони қишлоқ хўжалиги авиациясига қарашли самолётлар ва вертолётларни йилнинг ҳамма фаслида ҳам қабул қила олади. Қанотли машиналар Чуй водийсидаги хўжаликларнинг далаларига хизмат қилади.

Учувчилар Қирғизистондаги экин майдонларининг учдан икки қисмида ҳар хил экинлар экишда деҳқонларга ёрдам беради. Бу ерда экинларни химиявий чопиқ қилиш, ғўзани дефолиациялаш, далалар ва яйловларга ўғит сепиш учун авиациядан кенг фойдаланилмоқда.

Авиаторлар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида 1 миллион гектар ерни парвариш қиладилар.

(ТАСС).

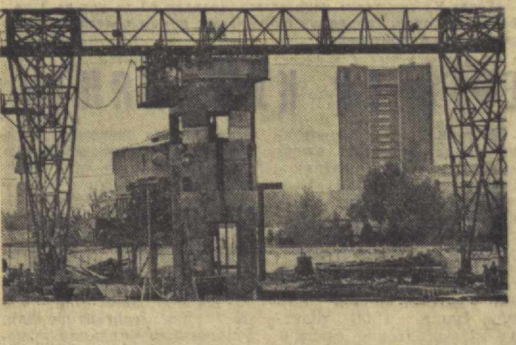

ФОТОЛАВҲАЛАР

Республикамиз пойтахтида ер ости магистрали қурилиши жадал суръатлар билан давом этмоқда. Метросозлар белгиланган ишларни графикдан анча илгари бажаришга ҳаракат қилиб, кўпгина участкаларда туннел қурилишларини ниҳоясига етказмоқдалар. Баъзи станцияларда эса пардозловчилар иш бошлаб юборишди. Суратларда: юқорида — «Пахтакор» станцияси қурилишида зарбдорчасига ишлаётган Санжар Жабборов. Уртада — шу станциянинг устки кўриниши. Пастда — «Комсомольская» станциясининг тайёр туннели. Ҳадемай бу ерда пардозлаш ишларига киришилади.

И. Глауберзон фотолари.

ЧОЛЛАР ЧОЙХОНАСИ

Хўжаобод райони меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрами арафасида ажойиб совға олдилар. Район матлубот жамияти кучи билан «Нуроний» чойхонаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Чойхона икки қаватли бўлиб, биринчи қаватида ошхона, иккинчисида эса чойхона жойлашган. Унда бир йўла 200 кишига хизмат кўрсатиш кўзда тутилган.

Бу ерда ишдан кейин мириқиб дам олиш учун барча қулайликлар яратилган. Кўнгилдагидек безатилиб, жиҳозлангач чойхонада революция ва меҳнат ветеранлари билан бир пиёла чой устида қизиқарли учрашув ва суҳбатлар бўлиб туради.

Т. АШУРОВ.

Суратда: «Нуроний» чойхонасининг умумий кўриниши.

У. Раҳимов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

ХАЗИНАЧИЛАР ЮТУҒИ

КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб зарбдорларча ишлаётган «Узбекнефтегазразведка» бирлашмасининг коллективи катта ғалабани қўлга киритди. Тўққизинчи беш йиллик учун белгиланган план-топшириқ муддатидан анча олдин бажарилди. 290 миллиард куб метр ўрнига 373,6 миллиард куб метр табиий газ ишлаб чиқарилди.

Бирлашма геология-қидирув экспедицияларининг коллективлари, инженер-техник ходимлари беш йил ичида 691 минг 700 метр чуқур кон қудуқларида пармалаш ишларини ниҳоясига етказдилар. 12 жойда янги газ ҳамда нефть конлари қидириб топилди ва бу конларда газ ва нефтнинг запаслари борлиги аниқланди. 14 та кон қудуғи эса саноат ишлаб чиқаришига топширилди.

Бу ерда беш йиллик планда кўзда тутилган меҳнат унумдорлиги 12 процент ўрнига 36 процент ўсди. Иқтисодий тежамкорликка қатъий амал қилинаётганлиги натижасида кўплаб материаллар иқтисод қилинаётир.

СИФАТЛИ МАҲСУЛОТЛАР

Бутуниттифоқ трикотаж саноати илмий-тадқиқот институтининг Тошкент филиали мутахассислари гул босилган кремплинга, ғижим духобага ўхшаш янги трикотаж материаллар яратдилар. Тошкентдаги «Малика» трикотаж фирмасининг ходимлари пойафзалларнинг янги моделлари учун шу материалдан фойдаланадилар. Институтда яратилган мана шундай материаллардан олти хили Бухоро трикотаж фабрикасида ишлаб чиқаришга жорий этилди.

300 ХИЛ ХИЗМАТ

Цементчилар шаҳарчаси Кувасойда маиший хизмат уйи фойдаланишга топширилди. Комбинатда сартарошхона, эркаклар ва аёллар кийимини тикадиган цех, пойафзал ремонт қилиб берадиган устахона бор. Беш йиллик бошлангандан бери Фарғона областида мана шундай 6 та комбинат қурилди.

ТАЯНЧ ПУНКТЛАРИ

Красногвардейск шаҳрига кираверишда катта ўзбек тракти ёнида икки қаватли янги чиройли бино пайдо бўлди. Давлат автоинспекциясининг областда биринчи таянч пункти учун қурилган бу бинода ГАИнинг кеча-кундуз ишлайдиган пости, бош давлат автоинспектори, «Автолюбитель» жамиятининг район бўлими, жамоатчи инспекторлар штаби иш олиб боради. Иккинчи қаватдаги зал ҳайдовчилар ва пиёдалар билан суҳбатлар ва лекциялар ўтказишга мўлжалланган. Таянч пунктининг вазифаси йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга доир ҳамма ишларни тағин ҳам аниқроқ уйғунлаштиришдир.

Каттақўрғон шаҳрига кираверишда ҳам тез орада мана шундай таянч пункти пайдо бўлади.

МУТАХАССИСЛАР ОТРЯДИ

ЖИЗЗАХ. Бу ерда ҳунар-техника мактаби очилди. Мактаб шогирдлари пластмассага ишлов бериш «сирларини» ўрганадилар, наладчик-слесарь, инструменталчи, электр-слесарь ҳунарларини эгаллайдилар. Уларнинг ҳаммаси мактабни битиргач Жиззах пластмасса қувур заводида ишлайдилар.

АЛОҚА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНМОҚДА

ТАХИАТОШ. Бу ерда 2 мингта телефон ишга туширилади. Янги автомат телефон станцияси эса монтаж қилина бошлади. Станция уч қаватли янги алоқа уйида жойлашади. Уй комплексида почта ва телеграф ҳам бўлади. Беруний, Қўнғиротда ва Қорақалпоғистоннинг бошқа шаҳарларида ҳам шундай алоқа уйлари қурилган.

ДЕҲҚОНЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

ФАРҒОНА. Областда 200 мингинчи газ плитаси ўрнатилди. Қува районидаги Димитров номли колхоз пахтакори Ғани Мирзахонов уйига шу плита қўйилди. Фарғона области деҳқонларининг уйига табиий газ биринчи бор келтирилганига 20 йилча бўлиб қолди. Ҳозир қишлоқдаги газ тармоқлари 163 километрдан ошади. Йил охиригача яна 2 мингтадан ошиқ хонадон «зангори ёқилғи» олади.

МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН ОҒИЛХОНАЛАР

Чимбой районидаги Қосим Авезов номли совхозда механизациялаштирилган ферма — 250 бош мол боқиладиган оғилхона фойдаланишга топширилди. Бу ерда сут соғувчи аппаратлар, гўнг ташийдиган ем-хашак улашадиган станоклар монтаж қилинди. Шаҳар яқинидаги «Нукус» совхозида, Кегайли районидаги «Халқобод» совхозида, Амударё районидаги Максим Горький номли совхозда 200, 600 ва 800 бош мол боқиш учун механизациялаштирилган оғилхоналар қурилмоқда.

ГИГИЕНА МАВЗУИДА

ДАСТРЎМОЛ

Артист бадиий ўқишни тугатаётган эди, бирдан чўнтагини кавлаштириб қолди ва ниҳоят, қаттиқ йўталди-да қўлини бурнига тутди.

— Ўта маданиятсиз амаки, экан, — деди телевизор кўриб ўтирган невараларимдан бири. — Дастрўмолини қизғанди-я!

Галстук сингари учи учлик ипак дастрўмол артист пиджагининг юқори чўнтагидан шундоққина кўриниб турарди. Шундан кейин болага нима ҳам дердим?

Дарвоқе, ҳозирги пайтда айрим кишилар учун дастрўмол гигиена учун зарурат бўлмай, балки кийимнинг ташқи кўриниши учун гўзаллик рамзи ҳисобланади. Кўпинча автобусда, кино-театрда секингина, эшитилар-эшитилмас аксириб, атрофдагилар ғашига тегмайдиган маданий кишиларни учратиб турамиз. Сатанглар эса аксинча, кучи борича аксиради-да, сўнг сумкасидан жимжимадор, шокилали дастрўмолини олади. Шу заҳотиёқ бутун атрофни атир-упа ҳиди тутиб кетади. Уни шошмасдан ёзиб, сўнг тўрт буклаб бурнига олиб боради.

Дастрўмолга ана шундай «муносабат»да бўлганларни кўриб, 1909 йилда чоп этилган Катта энциклопедиядаги қуйидаги сўзлар ёдга тушади: «Биринчи марта дастрўмол XVI асрда Италияда пайдо бўлган, сўнг Франция ва Англияга тарқалган. Энг аввал, дастрўмолдан фақат ходимларгина фойдаланишган. Шарқда дастрўмолга эга бўлиш бойликни кўрсатувчи белги ҳисобланган...». Эҳтимол, баъзи бир газетхонларга дастрўмол ҳақидаги гаплар эски бир нарсадек туюлар. Бироқ, гигиеначилар ва эпидемиологлар бундай кишилар билан сира келиша олмайди. Нима учун?

Бизнинг кўз ўнгимизда кўплаб юқумли касалликлар — тиф, безгак, шол, бруцеллёз йўқ бўлиб боряпти. Ҳатто энг хавфли болалар юқумли хасталиги — қизамиқ шифобахш зардоблар қаршилигини енголмай, чекиняпти. Унинг ўрнига бошқаси пайдо бўлаётир, тўғрироғи, энг оммавий юқумли дардлардан бири стафилококк инфекциясидир.

Бизнинг жуда қадимги «душман»имиз бўлмиш гриппни ва ўткир вирусли касалликларни келтириб чиқаришда стафилококкнинг «хизмат»лари озмунча дейсизми. У ҳаво орқали тарқалади, ҳозирча унга қарши кучли профилактик «қурол» топилганича йўқ. Қандайлигидан, оддийлигидан қатъий назар, касалликдан сақланишнинг сичалган барча воситалари катта аҳамиятга эгадир. Бундай воситаларга баданни чиниқтириш, беморни атроф кишилардан ажратиб қўйиш, бемор ётган хонани тез-тез йиғиштириб, хўл латта билан артиб туриш, дезинфекциялаш, кўп қаватли докадан фойдаланиш ва ниҳоят, дастрўмол ҳам ана шундай воситалар қаторига киради.

Об-ҳаво бирдай эмас, ўзгариб турибди. Трамвайда, магазинда — ҳамма жойда кимдир йўталади ёки аксиради. Баъзи бировлар атрофидагиларга парво қилмай тўғридан-тўғри аксириб кетаверадилар, айримлари эса гўё бошқаларга ҳурмат билдиргансимон нам бўлиб кетган дастрўмолини оғзи-бурнига тутган бўладилар. Бундайлар — бизнинг соғлиғимиз душманлари.

Ҳатто кўпчилик соғлом кишиларнинг оғиз бўшлиғида, бурни-томоғида касаллик чақирувчи микроблар, стафилококклар, гемолитик стрептококклар ва вируслар ўрнашиб олган бўлади. Улар «эга»сига зарар етказмаган ҳолда шиллиқ қаватида кўпая бошлайди.

Йўталганда ёки аксирганда йигирма-қирқ минг туфук томчи ҳосил бўлишини биласизми? Улар аксирганда секундига эллик метр, йўталганда юз метр тезликда оғиздан ташқарига отилиб чиқади. Йирик томчилар тезда «ўтиради», майдалари эса аэрозол каби ҳавода ярим соатгача учиб юради, шу билан биргаликда катта масофага тарқалади. Шунинг учун ҳам биргина йўталган, ёки аксирган киши бир неча ўнлаб соғлом одамни вирус билан, шунингдек, стафилококк ёки бошқа микроблар билан зарарлантириши мумкин.

Ўйлайманки, ўз вақтида оғиз-бурунни артишда дастрўмолнинг нақадар аҳамиятли эканлиги энди ойдинлашган бўлса ажаб эмас. Аввало, газетхонлардан узр сўрайман. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, дастрўмолдан тўғри фойдаланишни аксарият кишилар яхши билишмайди. Чунки, буни кундалик ҳаёт кўрсатиб турибди.

Дастрўмол мумкин қадар катта бўлиши лозим. Уни тўрт қават қилиб буклаш керак, йўталганда ва аксирганда оғиз-бурунни бирдай беркитиш зарур. Эпидемиологлар хулосасига кўра, оқ дока (шу жумладан, дастрўмол ҳам) икки қават букланганда 55-79 процент микробни, уч қаватда 80, тўрт қаватда эса 90-94 процент микробни ушлаб қолиб, ташқи муҳитга чиқармас экан. Дастрўмол ишлатилгач, йўталиш, аксириш натижасида ифлосланган томонини ичкари томонга буклаб қўйиш керак.

Киши шамоллаганда кўпроқ қоғозли дастрўмолни қўллагани маъқул. У бир томондан гигиена талабларига тўла жавоб берса, иккинчидан, бир маротаба фойдалангач ташлаб юборса ҳам бўлаверади. Читли дастрўмолни ҳар йўталгандан ёки аксиргандан сўнг иссиқ сувда совунлаб ювишга тўғри келади. Бунинг учун бир кунда бир нечта дастрўмолни алмаштириш зарур. Касаллик тарқатувчи бактериялар ва вируслар шу заҳотиёқ йўқ қилинмас экан, беморнинг тезда оёққа туриб кетиши бир неча кунга чўзилиб кетиши мумкин. Борди-ю, ифлос бўлган дастрўмолни вақтида ювиш имконияти бўлмаса, уни целлофан пакетга солиб, оғзини маҳкам боғлаб қўйиш лозим. Энг яхшиси, дастрўмолни 0,5 процентли хлорли оҳак ёки 0,1 процентли хлорамин эритмасида чайиш зарур. Шу нарса аниқланганки, микроблар ва вируслар газламада икки ҳафта ва ундан ҳам кўп вақт сақланиб қолади.

Дастрўмол ҳақидаги сўзимни тугатар эканман, яна бир марта эслатиб ўтмоқчиманки, дастрўмолдан қандай фойдаланиш зарурлигини сира унутманг!

И. СЕППИ, профессор.

МАТБААЧИЛАР МАМНУН

ҒАЛЛАОРОЛ. Шаҳар марказида икки қаватли янги бино қад кўтарди. Республика қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 7-механизациялашган кўчма колонна коллективи «Меҳнат байроғи» газетаси редакцияси ва босмахонасининг янги биносини фойдаланишга топширдилар.

Босмахона коллективи янги бинога кўчиш арафасида катта ютуқни қўлга киритди. Матбаачилар 110 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқариб, беш йиллик планларини муддатидан олдин адо этдилар. Бу беш йиллик планадагидан 11,5 минг сўм зиёд демакдир. Замонавий техника билан жиҳозланган янги босмахонада ишлаб чиқариш қувватини икки баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Т. БЕКНАЗАРОВ.
Жиззах области.

ФОЙДАЛИ КАШФИЁТ

СССР Фанлар академияси химик физика институтининг ходими, техника фанлари доктори Л. А. Гуссакнинг кашфиёти (СССР Министрлар Советининг Давлат ихтиро ва кашфиёт ишлари комитети шу кашфиётга диплом берди) модданинг ёниш процесслари тўғрисидаги ҳозирги илмий тасаввурларни анча чуқурлаштирди.

Олим бой ёнувчи аралашмаларнинг чала ёниш маҳсуллари ҳосил бўлган заҳоти юксак химиявий активликка эга бўлишини аниқлади. Шу ҳолатнинг давомати ниҳоятда қисқа — секунднинг миллиондан бир неча улушича бўлади. Ҳозирги пайтда янги типдаги ички ёнар моторларда кенг кўламда фойдаланилаётган форкамера — машъалавий алангаланиш ва ёнишни турғунлаштириш деб аталувчи усул айни шу қисқа онларга асосланган.

Бундаги процесс одатдаги поршенли моторларга ўхшамайди ва бир эмас, балки икки камерада боради. Ёрдамчи форкамерада бой аралашманинг чала ёниш маҳсуллари ҳосил бўлади. Сўнгра шу маҳсуллар асосий камерага ўтгач ҳавонинг кислороди билан аралашиб, кўпдан-кўп алангаланиш ўчоқларини вужудга келтиради ва улар асосий зарядни ёқади. Шундай шароитларда ёниш 3-4 баравар тезроқ ва анча тўлароқ боради. Шу билан бирга оҳиста ёниш фазасига тамомила барҳам берилади. Бундай ёниш одатдаги шароитларда кўпинча установкаларни тўхтатиб қўяди. Л. А. Гуссак таклиф этган усулни турли типлардаги моторларда қўллаш мумкин.

Янги карбюраторли моторлар тежамли. Улар одатдаги моторларга нисбатан ёқилғини 10-12 процент камроқ сарфлайди. Аралашманинг тўла ёниши чиқарилувчи газлар таркибидаги муҳит учун зарарли моддалар миқдори процентини анча камайтиради. Масалан ис гази амалда тамомила йўқолади, азот оксидларининг концентрацияси анча камаяди.

Ишлов беришдан олдин металл қизитиб олинадиган печларда табиий газ ёқилганида ҳам янги усул ўзининг афзаллигини кўрсатди.

(ТАСС).

АРХЕОЛОГИК ТОПИЛМАЛАР

«КОФИРНИҲОН ҚАЛЪАСИ»НИНГ СИРИ

Археологлар қазишма бошлаган заҳоти бирон ноёб нарса топишлари камдан-кам бўлади. Бу сафар улар йўлак гумбазини очишгач, деворга ишланган ва замон таъсири қарийб бузмаган бир расмни кўрдилар. Унда будда тахти сари бораётган қизлар тасвирланган. Йўлакнинг нариги чеккасида яна бир нарса: катталиги икки одам бўйича келадиган ўтирган ҳолда будда ҳайкали чиқди. Археологлар қазишмани давом эттириб бу ердан яна бир неча ҳайкаллар топдилар. Буларнинг ҳаммасини Тожикистон ССР Фанлар академияси, СССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти ва Ленинград давлат Эрмитажининг бирлашган экспедицияси Душанбадан 70 километр наридаги Эсонбой қишлоғи яқинида жойлашган «Кофирниҳон қалъаси»дан топди.

— Бундан етти йил аввал, — деди экспедиция раҳбари профессор Б. Литвинский, — биз Вахш водийсидаги Ажина тепада будда монастирини очган эдик. Ундан чиққан 14 метрли будда ҳайкали ҳамма ёқда шов-шув кўтарган эди. Энди яна омадимиз келди, шунгача ҳеч ким билмаган кўҳна шаҳар вайроналари орасида, Тожикистон территориясида иккинчи будда ибодатхонаси топилди. Ибодатхонадан топилган кўпдан-кўп тангаларга кўра шаҳар ва будда ибодатхонаси йил ҳисобимизнинг VI аср охири — VII аср биринчи ярмида бунёд этилган, дейиш мумкин. У Ажина тепа ибодатхонасидан юз йилча кексалик қилади.

«Кофирниҳон қалъаси»даги расм ва ҳайкал моҳирона ишланган Қадимги санъат асрлари таъмир қилингач мамлакат музейларида муносиб ўрнини эгаллаган.

СПОРТ

ФУТБОЛ

Тошкентда ўтказилган халқаро учрашувда Европа чемпионати чорак финалига йўлланма олиш учун СССР ва Туркия ёшлар терма командалари куч синашдилар. Такрорий ўйинда ҳам совет футболчиларининг омадлари келди. «Пахтакор» стадионида ўтказилган ўйинда 3:0 ҳисоби қайд қилинди. Тўпларни Н. Петросян, М. Ан ва Ю. Аджемлар киритишди. СССР катталар терма командаси эса такрорий ўйинни Туркиянинг Измир шаҳрида ўтказиб, 0:1 ҳисобида енгилди. Лекин бу учрашув натижасидан қатъий назар СССР командаси Европа чемпионати чорак финалига йўлланма олган эди. Шундай қилиб, СССРнинг ҳар иккала терма командаси мусобақаларни давом эттириш ҳуқуқини қўлга киритди.

КУРАШ

Челябинскда самбо кураши бўйича СССР кубоги мусобақалари ўтказилди. Совриндорлик учун шахсий-команда курашида мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган спортчилар ўзаро беллашдилар. Оғир вазнлилар қатори куч синашган тошкентлик армиячи Владимир Сободиров ҳал қилувчи беллашувда волгоградлик В. Кливоденкони енгиб, биринчиликни эгаллади. Команда ҳисобида динамочилар пешқадам бўлишди.

БОКС

СССР ва АҚШ оғир вазнли боксчилари бахси совет чарм қўлқоп усталари фойдасига (2:1) ҳал бўлди. АҚШнинг Нью-Йорк, Цинциннати ва Лас-Вегас шаҳарларида ўтказилган баҳслар ниҳоясига етди. Лас-Вегасдаги сўнгги ҳал қилувчи курашда совет боксчиларининг қўллари баланд (6:4) келди. Тошкентлик жаҳон чемпиони Руфат Рисқиев яна бир бор моҳир боксчи эканини кўрсатди. Руфат билан Фрэнк Вудс «жанг»и иккинчи раунддаёқ тўхтатилди. Сабаби, Руфатнинг қўли баланд экани равшанлашган эди. Чемпионимиз рақибига уч марта кучли нокдаун бериб, иккинчи ўрта вазндан ярим оғир вазнлилар сафига ўтса-да, ҳамон кучлилигини амалда исботлади. Яна бир боксчимиз Вячеслав Алексеев навбатдаги баҳсни Б. Блэйер билан ўтказиб, очколар ҳисобида устунликка эришди. Совет боксчилари ғалабасига А. Климанов, В. Иванов, М. Суботин, Е. Горсковлар ҳам муносиб ҳисса қўшдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — «Ёш куч». 18.35 — «Фан». 19.05 — Шахмат турнири. 19.25 — «Ахборот». 19.40 — Адабий кўрсатув. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 Пахтазор — мардлар майдони. 21.15 — Концерт. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30 — Хоккей: МАСК — Динамо (М). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.50 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.20 — БАМ — мардлик трассаси. 20.30 — Кунлар ва тунлар (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Кинофильм. 20.25 — Ўқув кўрсатуви. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — Халқ чолғу асбоблари тарихидан. 22.00 — Мени кутгил (бадиий фильм).

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/XI да Олтин девор, 26/XI да Парвоз.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/XI да Олифта.

Кино

Яшаш учун яшаш — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Бобби — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Олижаноб ўғри — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари техникумнинг собиқ ўқитувчиси, революция ва Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 1924 йилдан буён КПСС аъзоси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Заки Генатуллаевич СОВЕТСКИЙнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01881. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 274.